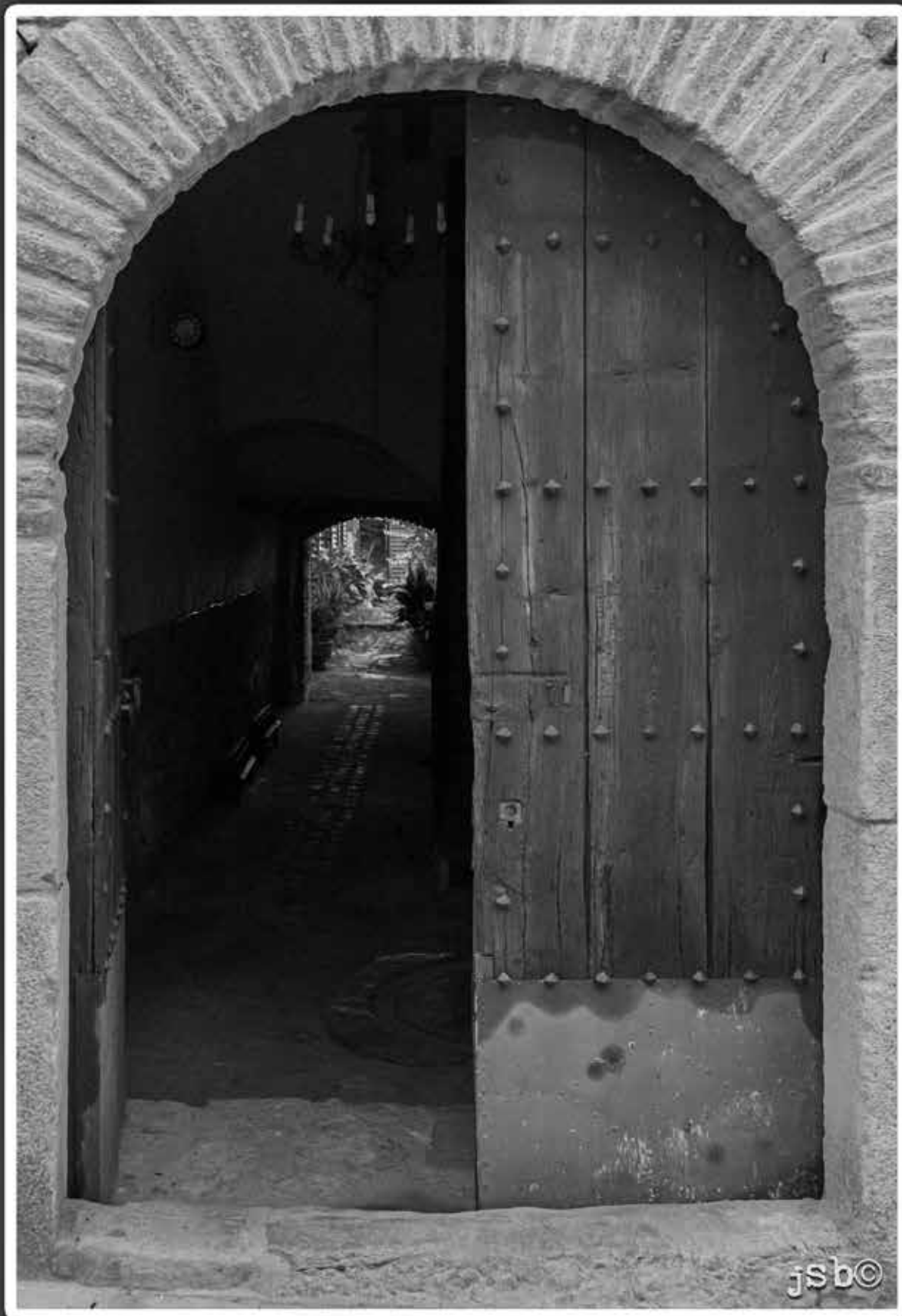

LOPEDRIS

88

juliol 2022

www.losedris.cat Butlletí trimestral d'informació **VILAPLANA**

jsb©

Edita: **Lo Pedrís**

Coordinació

Montse Ferré Mestre
Josep M. Garcia Abelló (Pitxi)
Josep Huguet Mendizábal
Hilari Juanpere Aixalà
Jordi Mariné Juanpere
Pep Mestre Anguera
Magda Montlleó Llauredó
Núria Pujals Cabré
Roser Queralt Mestre
Mei Salvat Salvat
Dolors Sentís Sahun
Teresa Serra Ferré
Salvador Bota Mestre

Correcció

Antònia Farré Sanfeliu
Carme Maigí Canalda
Francesc Mariné Tost
Jordi Serra Ferré

Portada:

"La porta de Ca l'Olla"
Jordi S. Benet

www.lopedris.cat

Imprimeix **SUBLINK**
IMPRENTA ONLINE
www.sublinkimprenta.online

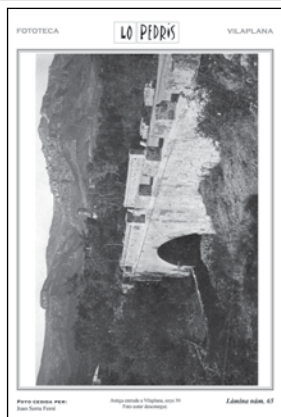
D.L. T-1553-2000

Tirada 500 exemplars / Preu: 3,00 €

Lo Pedrís és una publicació local que pretén dur la informació a tots els vilatans. Lo Pedrís no comparteix, necessàriament, totes les opinions que els col·laboradors manifesten en els seus articles.

Annex amb la revista:

LÀMINA
FOTOTECA
LO PEDRÍS
Núm. 65

EDITORIAL

■ La Redacció

Teniu a les mans una nova edició de la revista trimestral **Lo Pedrís**.

Amb cada número, com si fos una criatura acabada de néixer, hi ha l'expectació de com sortirà i sempre és una sorpresa quan arriba a casa i la podem fullejar.

Donem les gràcies a totes les persones que han format part de l'equip de redacció, perquè sense elles, **Lo Pedrís** no hauria pogut fer un camí tan llarg.

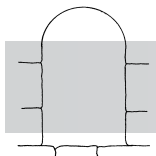
Tenim col·laboradors diversos, i segons l'assiduitat, són habituals, esporàdics o puntuals. També volem donar les gràcies a totes les persones que, quan els hi demanem la seva col·laboració, fent un article, el fan de bon grat.

Un agraïment molt especial als més joves. Són saba nova i els seus articles aporten a la revista la seva visió reivindicativa del món.

I no podem acabar sense fer un gran reconeixement a l'impressor, el Salvador Bota, que des de **Lo Pedrís** núm. 31, del març de 2008, ha tingut cura de la maquetació de les 58 revistes que s'han fet en aquests catorze anys i també de la seva impressió, però els tres darrers números ja els ha imprès un nou impressor.

Entre tots fem possible que quatre cops a l'any, puguem gaudir de **Lo Pedrís**, que amb les aportacions de tantes persones, fa que sigui especial.

■ ■ ■

SUMARI

EDITORIAL	2
ENTREVISTA A la Juanita de Ca l'Olla	3-7
RUTES PER CAMINAR: El Salt del Ventador... ..	8
LITERATURA: Camí de formiga	9
LLENGUA: La mort secreta de les paraules / NARRATIVA: De mar en mar	10-11
MUSSAGATS: La Bruixataca / A VEURE SI SAPS ON ÉS?.....	12-13
EFEMÈRIDE: 50 anys del grup de Colònies l'Alzina Rodona	14-15
TERRITORI: Una família ramadera manté la transhumància al Montsant	16-17
HISTÒRIA LOCAL: Esmorzars de forquilla, a Vilaplana.....	18
TERRITORI: Descoberta, reformes a l'Església de la Mussara i vetllada musical	19
LO PEDRÍS PEL MÓN / ESCOLA CINGLE ROIG: L'Avellaner / Sortida fi de curs	20-21
ECOLOGIA: III Jornada Let's clean up, a Vilaplana	22
CULTURA/ACTIVITATS: Un Sant Jordi de pel·lícula	23
OPINIÓ: L'ésser humà no és el nostre enemic / EDUCACIÓ CANINA.....	24-25
DE CINEMA: La guerra freda (V) Vietnam	26-27
AJUNTAMENT: Fira de Sant Isidre / Memòria de les oblidades	28-29
MASOS I CASES DEL TERME DE LA MUSSARA: Ca la Tiana / Ca l'Andreu... ..	30-31
LA FRESCA: La calor.....	32-34
OPINIÓ: Isidro, l'home que em va ensenyar a "huir" de missa	35
GRUP DE JÓVENS: La Festa de la Primavera	36
RECEPTES DE LES ÀVIES: Costelles de porc amb verdures / PULSÒMETRE	37
LA CUINA DE CASA: Receptes fàcils per l'estiu / PASSATEMPS.....	38-39

Entrevistem a **La Juanita de Ca l'Olla**

■ *Cecília Vilanova*

■ *Josép M. Garcia*

■ *Mercè Vilanova*

El 14 de desembre del 2021, la Joana Huguet Ferré, més coneguda com a Juanita Olla, va complir cent anys. I per celebrar el seu centenari, encara que sigui amb retard, hem pensat que seria un detall entranyable fer-li una entrevista on poguéssim repassar alguns dels records més vius que guarda al rebost de la memòria. Com potser sabeu, no fa gaire va marxar de Vilaplana per anar a viure a Premià de Mar amb la seva filla Montserrat. Des de la nova llar, i amb l'ajut inestimable de les seves dues nétes, la Mercè i la Cecília. La Juanita, sempre alegre i cordial, ens ha anat responent les preguntes que li hem fet. No ha estat fàcil anar desenredant i teixint el fil conductor de la seva vida centenària. Una vida marcada per moltes dificultats, dolor i pèrdues ineludibles, però, sens dubte, molt rica en alegries, coneixences i amor als seus.

Joana Huguet (Juanita Olla)

Matilde Ferré (Mare de la Juanita)

Quin és el primer record que et ve a la memòria, Juanita?

No ho sé, se'm barregen molts records. Però ara em ve present la mina que teníem a ca l'Olla. Era joveneta i recordo el soroll d'aquells avions de la guerra i que després corria a amagar-me dins de la mina junt amb un nen petit, que no sabia dir qui era ni com es deia. Només sé que el dos teníem por i que jo cridava a la mama, perquè entrés amb nosaltres. Però ella, pobreta, anava tan enfeïnada que no hi podia entrar.

On era aquesta mina?

A l'hort de casa nostra. La mama m'explicava que la mina havia estat a ca l'Olla de tota la vida. A casa es deia que l'aiguarent de ca l'Olla havia estat el millor licor del poble perquè l'aigua que brollava de la mina era molt freda i perquè servia per refredar el serpentí de l'olla on es feia l'aiguarent. La mina estava cap al final de l'hort.

I d'aquí ve el renom de ca l'Olla?

Sí. Això és el que m'explicaven.

Que interessant! I què hi havia més en aquest hort?

A més de la mina, hi havia el pou i dues basses amb dues piques cada una. Una bassa servia per regar amb l'aigua bona i l'altra, que venia del rec d'aigua de la bassa de la vila, la fèiem servir per regar la magnoliera. Recordo que el jaio de cal Cama deia que un dia portaria una destrall i la tallaria. Llavors el papa li deia: - Sí, sí, porti una destrall que la tallarem. Ho deia rient. També hi havia tres redones fetes de pedra tosca on teníem plantats tres arbres: una magnoliera, una palmera i un arbre que no recordo. Hi havia una glorieta on hi teníem instal·lada una taula rodona. I uns fogons que havia fet el papa perquè poguéssim sopar allí fora a l'hort. Però si hi havia massa mosquits, ell ens feia entrar cap dins de casa. A l'entrada, hi havia un taronger i feia unes taronges bordes, que no les volia ningú. A l'altre costat, hi teníem plantats tres tarongers nàvel que feien unes taronges molt bo-

Ceferino Huguet (Pare de la Juanita)

ENTREVISTA

nes, però un es va morir. I com que el papa sempre havia estat caçador també teníem una gàbia on hi guardava un furó que s'enduia quan anava a caçar conills.

Com es deia i què feia el teu pare, Juanita?

Ceferino Huguet Rabascall. Sempre li va agradar molt la cacera, com tots els homes de casa. Era pastisser com ho havia estat l'avi Policàrpic Huguet Mariné, que estava casat amb Rosa Rabascall Munté, que era la meva àvia paterna. L'àvia Rosa era germana de la mare de l'oncle Xacó i crec que es deia Teresa. L'avi Policàrpic havia anat de jovenet a aprendre de pastisser a Reus i després va engegar el forn de ca l'Olla. El papa va seguir l'ofici de l'avi. Ell compaginava la feina de pastisser amb la de pagès i es cuidava de l'hort de casa. Quan jo era petita, em ve present venent entrades en una tauleta per entrar a ca la Narra, ja que ell n'era soci. També el recordo quan se n'anava els dilluns a Reus i portava flors del temps a la mama, perquè a ella li agradaven molt les flors. Era detallista i li feia cosetes d'aquestes i això a la mama li encantava.

I la teva mare?

Es deia Matilde Ferré Bigorra. Era filla de Joan Ferré Mestre de cal Fum i de Teresa Bigorra Mestre, els meus avis materns. La mama sempre va ser el pilar de casa nostra. Era molt bona dona, treballadora i una cuinera excel·lent. Ella, a més de fer les feines de casa i criar-nos, ajudava a la pastisseria. Feia unes coques amb unes vorettes primetes, molt ben fetes. Eren boníssimes. Les va ensenyar a fer a la seva jove, la Maria del Carme de cal Damo. La meva cunyada també tenia molta traça a fer les vores

Joana Huguet Mestre

Interior de Ca l'Olla

de les coques, com la mare. Jo, en canvi, era més sapastre i no les vaig saber fer mai tan bé com elles. Quan era més gran, recordo a la mama fent dinars pels amics de l'Alfredo que eren caçadors com ell. Quan feien trobades la colla de caçadors, ella els feia conill i vedella. Ho coïen al forn i s'ho menjaven allà, dins de la botiga, amb una amanida de bacallà. El Joan Moreno li deia: - Recollons, Matilde, quins dinars més bons que ens fas. I ella, satisfeta i contenta, somreïa.

Que maqueta, continua parlant-nos de ta mare.

Resulta que durant la guerra civil, la mama tenia el papa a fora lluitant al front i ella va cuidar-me a mi i al meu germà Alfredo. També es fa fer càrrec dels nostres cosins germans el Jaume de cal Corraló (fill d'una germana de la Matilde, la Mercè Fum) i l'Ernest de cal Fum (fill d'un germà de la Matilde, el Pep Fum), com si fossin fills seus. Ells tenien els seus pares lluitant a la guerra i el marit de la Mercè va estar empresonat. D'aquí ve que sempre hi ha hagut una gran amistat per part de les famílies Ferré. Sempre va ser molt valenta i, com us he dit, li agradaven molt les plantes i les flors. Per això a ca l'Olla sempre van tenir l'hort tan ben cuidat. Feia molt de goig.

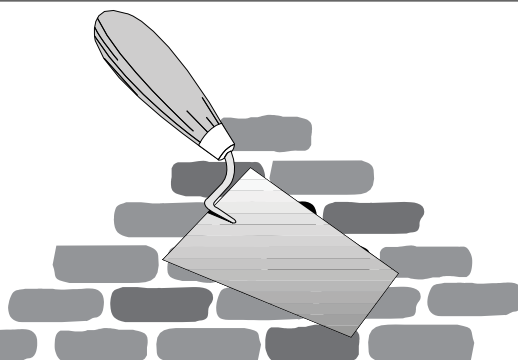
I com era Ca l'Olla?

Abans, quan jo era petita, a ca l'Olla, tot just entraves, hi havia a mà dreta un taulell gran de fusta. Damunt d'aquest, hi havia unes balances grosses i a la paret hi havia penjat al mig un rellotge d'aquells antics, que estava aturat i mai no tocava quarts ni hores (I mentre ho explica es posa a riure). A l'altre costat, hi havia sacs de segó. També teníem unes balances per mesurar i vendre a pes. Al costat hi posàvem la farina en un finestró que donava dins al

CONSTRUCCIONS

JOAN MESTRE SL

C/ Major, 32-3r - 43380 VILAPLANA - Tel. 977 81 51 73

quarto i a l'entrar hi havia les capsas del pa. Dins al pastador, hi havia un armariet i, al costat mateix teníem el taulell de pastar pa, el forn i la màquina de pastar. També hi havia sis o set caixes per posar el pa acabat de fer. En total hi cabien vint-i-un pans a cada una. Un dia les vaig entrar totes jo sola perquè l'Alfredo i la Maria del Carme no hi eren. Ho recordo bé perquè aquell dia va néixer el meu estimat nebot Xavier. Devien ser a l'hospital de Reus.

Quin record tan tendre, Juanita. I així era el forn de pa?

Sí, sí, el forn estava just a l'entrar. Després quan anaves cap a dins hi havia la casa on vivíem.

I com recordes la casa?

Recordo que hi havia un recambró a la planta baixa que feia de rebedor. Podies anar cap a la comuna o bé cap un quartet on hi guardàvem la gerra de l'oli. Després ja entraves cap el menjador. Al fons, hi havia una porta per on entraves al quarto del papa i la mama. Allí hi dormien. De petita, jo dormia en un llit de ferro fins que em vaig fer més gran. En un costat entràvem cap a la cuina, que era econòmica. També hi havia el pis de dalt que s'hi pujava per unes escales. Darrere de la porta hi havia un penja-robes on hi penjava una escopeta o altra. El tiet Josep i el papa sempre van tenir alguna escopeta rondant per casa.

Recordes si a ca l'Olla hi havia pintades les bodes de Canà, com explica Oleguer Huguet al seu llibre *Anecdotari de Vilaplana*?

No ho recordo gaire bé. Parleu de molts anys enrere. Però sí que sé que a la paret de la sala havíem tingut unes pintures o frescos de les bodes de Canà que havia pintat l'oncle Xacó (*Francesc Pàmies Rebascall*). Però quan el Xavier va fer la primera comunió ho van pintar tot blanc perquè les pintures estaven bastant malmeses. Recordo més bé que al sostre de l'habitació del mig també hi

La Juanita Olla

havia unes flors i uns rams molt macos pintats per l'oncle. Era un gran pintor i a casa seva havia pintat els apòstols i l'últim sopar de Jesucrist. Però quan hi va haver la guerra civil ho va haver d'esborrar.

Potser ell va pintar les bodes de Canà pel miracle de Jesús de convertir l'aigua en vi bo i a ca l'Olla? Fèieu molt bon aiguardent.

Potser sí perquè l'oncle Xacó coneixia molt bé la Bíblia, però no ho sé del cert.

Tu també treballaves al forn de ca l'Olla?

Sí, de jove ajudava a fer el pa i després m'agradava molt anar a ballar. Però tot just un any que feien sardanes a la festa major no vaig poder anar a ballar-les perquè havia de repartir coques. Em vaig enfadar molt, però què hi podia fer! En el fons, sabia que havia d'ajudar a casa a tirar endavant. Llavors hi havia moltes necessitats.

Als estius anava a repartir pa a ca

ENTREVISTA

les Quimetes, una casa gran que hi havia davant de l'església. Crec que eren viudes i que es deien Sra. Júlia i Sra. Juanita. Quan hi arribava, les cridava des de fora al carrer i elles em deien: - Entra maca, vine cap aquí a l'hort. Tenien un hort gran i maco i estaven molt contentes que els portés el pa. Portava el pa a moltes altres cases del poble com a cal Modesto, que fins i tot tenien minyones. O a ca la Sra. Antònia, a ca l'Assumpta, al costat de cal Jaumet del cafè, a cal Domingo... Cada setmana els portava una roda de pa i recordo que m'ajudava la filla de l'Emília. També anava a casa d'una dona soltera que tenia uns morros grossos, que li deien la *Saramenya*, perquè plegava les peres saramenyas de cal Manyà.

Cada dia anava a buscar cafè a ca la Narra i el portava a ca la tia Sió i a ca la tia Elvira. La tia Sió, que estava casada amb l'oncle Sisquet Xacó, em donava els cèntims justos i la tia Elvira, que estava casada amb aquell *armatoste* de cal Peraire, em donava cinquanta cèntims, en comptes dels quaranta que valia. O sigui, deu cèntims per a mi. I jo més contenta que unes pasqües.

El Roberto i la Juanita

CALA PEIRONA
RESTAURANT

Carrer d'Àngel Guimerà, 1 - Telèfon 977 81 51 71
43380 VILAPLANA

Pg. de la Mussara, 1
Vilaplana del Camp

PINTURA DECORATIVA
Josep M. Garcia

Tel. 977 815 078
Mòbil 619 233 190

ENTREVISTA

El Roberto, la Juanita i la seva filla Montserrat.

A més de les sardanes, què més ballàveu?

Ballàvem de tot. Tangos, valsos, pasdobles, xarleston. Anàvem a ballar a les festes majors d'Alforja, l'Aleixar, la Febró... Aquí al poble, si no era per la festa major, ballàvem els diumenges amb la música d'un manubri. Recordo que tocaven molt *La Cumparsita*, un tango famós de llavors. Aquest tango el ballava sempre amb l'Octavi de Cal Sagal perquè ens aveníem molt. Recordo una cançó molt maca que solíem cantar i que deia així: *Yo te diré / Porqué mi canción / te llama sin cesar / Me faltan tus risas / Me faltan tus besos / Me falta tu despertar...* (I se la posa a cantar fort i clar. Es nota que li encanta). La cançó es deia *Yo te diré*. Era una havanera que canten en una escena d'una pel·lícula antiga. Penso que es deia *Los últimos de Filipinas*. La protagonista és una jove molt maqueta que la canta darrere les reixes de la presó i tots els presoners es queden embadalits a l'escoltar aquella veu tan preciosa.

I què més fèieu de joves?

Què voleu que us digui, una mica de tot. Gent jove, pa tou. Jugar, anar al cine, cantar, ballar, anar a berenar a les

fonts de per aquí, anar de festa major. Un any, per la festa major d'Alforja, vam anar a veure una pel·lícula molt maca que es deia *Escuela de Sirenas*. I també recordo aquella tarda que, només sortir de l'escola, vam anar a berenar a la font del Llop, la Maria Manyana, la Montserrat Viudo i jo. També anàvem cada any a menjar-nos la mona amb la colla d'amigues.

I quina era la teva colla d'amigues, i on anàveu?

Érem força colla: La Pilar Bidó, l'Encarnación Teodoro, l'Adela Olla, la Pilar Pip, la Mariana Gori, la Maria Manyana... i d'altres que ara no em venen.

Als estius anàvem a banyar-nos a la bassa de cal Savall cada dia. I el dia que no podíem, anàvem a la bassa del Domingo o a la bassa de cal Carletes, on també hi rentàvem el dia que no teníem aigua a casa. Hi anava amb la tia Rosa i la padrina Fum.

Una vegada vam anar a menjar la mona al camp de Vaques de les Quimetes i aquell dia la mama ens va fer canelons i rostit. Allí ens vam entretenir a collir un pomet de flors i tot. Se'ns va fer tan tard i anàvem tan de pressa de tornada per aquell camí ple de bonys i pedres, que el Sebastià Viudo, que era coix i venia amb nosaltres, quasi que cau.

Un any vam anar a berenar a una font que hi ha a prop de la Febró. Ara no recordo el nom. Anàvem la Provi, el Rosendo, la Sra. Asunción, el Sr. Manuel i jo. Resulta que de tornada hi havia tanta boira que ens vam haver de posar la roba damunt per poder-nos veure una mica entre nosaltres. Jo em vaig haver d'arromangar la faldilla i el viso de sota, que era blanc. El Rosendo amb les estovalles a l'esquena i les altres també amb alguna cosa al damunt. I el Roberto, amb qui ja festejava, crec que també va venir.

I parlant del Roberto, quan i com vau començar a festejar?

Era pels vols de Nadal, tot just el

Celebrant els 100 anys!

dia de Santa Llúcia. Me'n recordo perquè el papa aquell dia havia anat a Reus a la fira. El Roberto era a l'entrada de cal Ritu. S'hi posava sovint junt amb tota la seva colla d'amics. Si passaves per allà sempre et deien coses. Aquell dia jo venia de cosir i vaig sentir un rebombori entre ells. Vaig pensar, què deu passar? Llavors em vaig girar i vaig veure com el Roberto deixava la colla i venia cap amb mi. Algú de la colla li havia aconsellat que em deixés córrer, perquè li deia que ja havia sortit amb el Samuel. Li deien que jo no l'escoltaria. Però ell no els va fer cas i va acompanyar-me fins a la porta de casa. Ens vam quedar allí plantats xerrant. Resulta que feia un moment que havia arribat el papa amb el cotxe de línia. I al cap d'un minut surt el meu germà petit, l'Alfredo. Ve cap a nosaltres i diu: M'ha dit el papa que vinguis ràpid, si no, et vindrà a buscar ell mateix amb un bastó.

I... què vau fer?

Doncs, com que a mi m'agradava el Roberto, li dono un bona empenta i el foto cap dins al portal de ca l'Olla. Al cap de no res, ja era dins de casa amb

**PETIT
d'kastro**

www.facebook.com/petitdkastro

PLAÇA de L'ESGLÉSIA i de L'AJUNTAMENT de
VILALLONGA del CAMP - teléfon 977840939

**JOSEP MESTRE
SERRALLER**

**FERRO
ALUMINI
INOX**

Tels: 977 76 82 68 - 670 45 59 04

La Juanita acompanyada de la seva família

mi. Llavors el papa ràpidament li va dir: - Mira, Roberto, si vens de bona fe, ja pots continuar, però si vens, com va fer el teu oncle, el Pep... el Pepet Còbit, que anava amb la tieta Mercè i se la va deixar, no cal que tornis mai més. El Roberto li va dir al papa que anava "en serio" i que es volia casar amb mi. El bo del cas, és que a casa seva, a ca la Martina i el Josepet Aymamí, els meus futurs sogres, no en sabien res. Vam festejar quatre anys.

I com segueix el festeig?

Al cap de quatre anys ens vam casar a l'església Santa Maria de Vilaplana. Era el dia 16 de novembre del 1946. Vam anar a viure a la placeta, a ca la Martina. Però primer vam anar de viatge de nuvis amb l'ajut dels pares i dels sogres. Quan vam tornar del viatge ens van preguntar que quants diners ens havien sobrat i el Roberto, que era una mica tou, va tornar els diners que no ens havíem gastat.

I quan i on va arribar al món la vostra filla Montserrat?

Després de casar-nos va néixer la Montserrat a ca la Martina, que era

la casa dels sogres on vam anar viure. Recordo que em va assistir el doctor March, però abans de parir i com que el part anava amb retard, i no estava prou bé, recordo que a casa em van donar un plat de rovellons i un tall de carn. Deien que m'aniria bé, però jo no m'ho podia empassar de cap manera. Vés! Tal com estava, com havia d'entrar tot allò! I com que la nena no sortia de cap manera, el papa i el sogre Josepet Aymamí van dir que m'havia de prendre ruda. És una planta que fa una pudor que fa esgarriar. Ells la van anar a buscar allà on hi ha els rentadors. Jo els havia dit que allí n'hi havia. Ells em van fer una beguda de ruda per accelerar el part. Era la cosa més dolenta del món. Llavors, sigui pel que sigui, el doctor March va poder assistir-me i acabar la feina. I en plena collita de l'avellana, per fi, vaig poder parir la nena. Era el 25 de setembre del 47.

I com era ta filla?

Per nosaltres, és clar, era la nena més maca del món. Però potser també la més ploranera. Mireu si ho era, que un dia el Roberto va dir que si en comp-

tes de sa filla fos un gat ja faria dies que l'hauria tirat per la finestra. (I mentre ho explica riu amb ganes).

En quines cases has viscut?

Ui, ui, en moltes. Déu n'hi do, quan hi penso. Abans de casar-me, a ca l'Olla, després, a la placeta de la Riba, a ca la Martina, la casa dels sogres, després al carrer major a cal Guiu amb qui érem parents, a cal Fum del carrer de l'Era perquè teníem molt bona relació amb l'Ernest Fum, a cal Jaume del Corraló també hi vam ser una temporada i per últim vam anar de lloguer ca la Bàrbara, al carrer Jaume I. I ara, com veieu, després de complir els noranta-vuit anys, lluny de Vilaplana, a Premià de Mar amb ma filla Montserrat. Vaja, que he donat més tombs que un ventilador.

Has anomenat sovint el renom Fum de part de la família de ta mare, saps d'on prové?

No ho sé del cert. Però a casa es deia que l'avi Joan Fum, quan renegava, el reneç més gros que solia dir era: *Mecagon fum o Mecagon refum!*

Tens una memòria estupenda i és molt enriquidor el que expliques, però s'esgota l'espai d'aquesta entrevista. Per tant, com t'agradaria acomiadar-te?

Recordant i agraïnt la solidaritat de l'oncle Xacó, que era del bàndol dels vencedors. Ell em va deixar estar a casa seva mentre hi havia perill de represàlies pels que érem fills de republicans o perill per ell i els seus perquè ajudava als "altres". I recordant amb afecte el coratge i la bondat de la mama, la Matilde Fum. Ella era del bàndol dels vençuts i en temps de guerra va ajudar tant com va poder als seus familiars quan més la necessitaven. Gent com ells, tot i la guerra, les pors, la misèria i les pèrdues doloroses, m'han ajudat a veure la vida amb alegria i amb millors ulls.

■ ■ ■

Salvat
SERRALLERIA, ALUMINI, INOX I PVC

Polígon Industrial Borges 1 - C.
de les comunicacions, parcel·la 15
LES BORGES DEL CAMP

☎ 977 817 438 ☎ 615 222 771 🌐 www.alusalvat.net

📱 serralleria i alumini salvat 📱 serralleria i alumini salvat

KÖMMERLING®
DISTRIBUIDORS OFICIALS

- ✓ Tot tipus de tancaments en alumini
- ✓ Automatismes per a portes metàl·liques
- ✓ Automatismes per a portes de garatge i persianes de la llar de la marca NICE i SOMFY
- ✓ Fusteria d'alumini KLine i fusteria metàl·lica
- ✓ Treballs amb acer inoxidable
- ✓ Finestres d'alumini exterior i fusta interior
- ✓ Portes seccionals

■ *Ester Borràs Giol*

El Salt del Ventador i altres racons

Aquest cop ens desplaçarem fins a Horta, a la Terra Alta, per anar a veure un dels salts amb més renom del massís del Port. Com que és fàcil accedir-hi, us proposo una excursió per la zona per a aprofitar el dia.

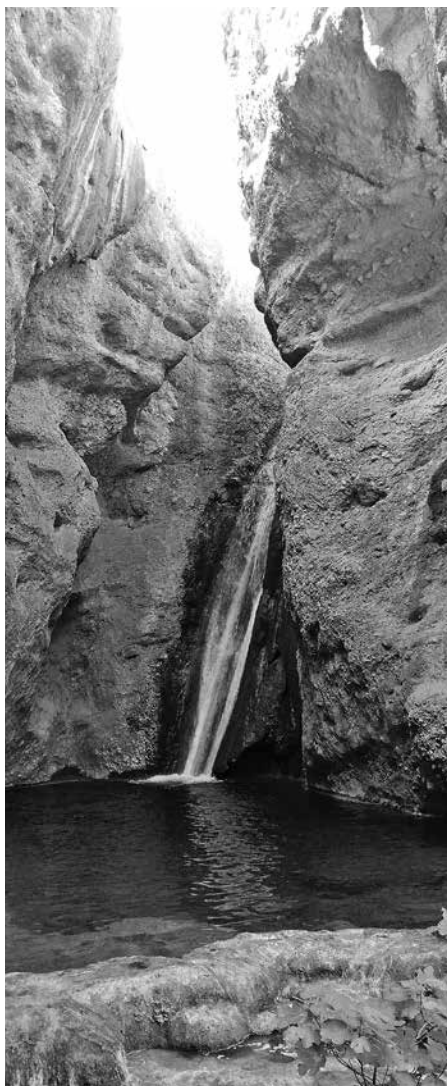
Deixarem el cotxe a la Font de la Pineda, que trobarem a la pista que porta a l'àrea de la Franqueta.

Des d'aquí ens enfilarem fins al Coll del Puig, per baixar de manera força directa cap al barranc d'en Piquer. De baixada ens podem fixar en la formació de les roques per on s'encaixona el barranc i entendrem d'on li ve el nom.

Un cop baix, podrem observar cadolles d'aigua cristal·lina i algunes formacions rocoses amb més detall. Just després de travessar el barranc, caldrà que ens desviem cap a la dreta per anar a contemplar la bonica raconada del Salt del Ventador.

Reculem i seguim el sender per on veníem. Ens tornem a enfilars sense parar fins a arribar a la cruïlla amb el sender que ve del Mas de Sotorres i que està marcat com a PR. Continuem enfilant-nos en direcció a les Roques Cambretes, hi passem a la vora i arribem al Coll de l'Ereta. Aquí el PR se'n va a la dreta per fer cap, d'una manera més directa, cap al Pas de la Barca. Nosaltres, però seguirem recte per enfilar-nos pel Pas de la Mala Dona, on ens caldrà grimpar sense gaire dificultat. Durant tot aquest recorregut hem tingut a la vista les fascinants Roques de Benet.

Un cop superat el Pas de la Mala Dona, descansem de les pujades més dures i anem més o menys planejant en direcció a les Crevetes de Lloà i amb la Punta de l'Aigua destacant al fons amb la seva forma de queixal. Tot i això, poc abans d'arribar a les Crevetes, entron-

quem amb el sender marcat amb els estels blaus de la ruta dels Estels del Sud. El seguim cap a la dreta, baixant de manera decidida.

Arribarem a les runes del Mas de Fandos. Aquí els Estels del Sud es bifurquen: el recorregut original circula pel barranc de la Vall del Magre, però en previsió de possibles crescudes, hi ha l'alternativa d'anar per un camí més enlairat que evita tot el tram de barranc.

Nosaltres, seguirem el barranc, passant per l'Estret del Boter, ja que serà la manera d'arribar a la zona de les

cadolles del Pas de la Barca. Abans, al Coll de la Barca, ens haurem trobat una cruïlla on fa cap, precisament, el sender PR que hem abandonat just abans del Pas de la Mala Dona.

Ens endinsem i grimpem pel Pas de la Barca i acabem enllaçant amb l'altra variant dels Estels del Sud. Els seguim cap a la dreta. Comencem a resseguir el Barranc o riu d'en Piqué, primer molt per damunt i acostant-nos a la llera gairebé sense adonar-nos-en, fins que l'acabarem travessant. A la primavera-estiu, és molt possible que hi vegem unes precioses *Dactylorhiza elata*.

Ara ja només ens queda l'última pujada, per un camí molt ben fet, i acabarem sortint a una pista, just per sota les parets de les Roques de Benet. Seguim la pista cap a la dreta i anem baixant fins a enllaçar amb una altra pista, que ens portarà fins al camí de la Franqueta. Des d'aquí ens caldrà caminar poc menys d'un quilòmetre fins a trobar el cotxe a la Font de la Pineda.

Si l'excursió us sembla curta, la podeu completar fent un cim: les Roques de Benet. Les haureu vist pràcticament durant tot el recorregut i potser us vénen ganes de pujar-hi, però tingueu en compte que hi ha uns 250 m de desnivell i que cal grimpar i desgrimpar.

■ ■ ■

Camí de formiga

■ *Magda Montlleó Llauredó,*

Una nova edició de Camí de formiga va ser el dia 8 de maig, diumenge, a les 12 del migdia, a la Balandra.

Aquest cop, en un entorn vilaplanenc esplèndid, envoltats de conreus d'olivers, l'Esteve Giralt va conduir l'acte, conversant amb l'escriptor i periodista Toni Orensan, que ens va explicar què l'havia motivat a escriure el llibre que ens presentava.

L'any 2018, amb motiu d'un documental sobre l'atenció sanitària a la batalla de l'Ebre que van emetre les televisions locals de Catalunya, va entrevistar per primera vegada el doctor Carles Hervàs, metge i historiador. Aquest metge quan es va jubilar, es va dedicar a investigar sobre l'atenció sanitària durant la Guerra Civil. Va constatar que la medicina va fer un avenç considerable en aquell moment i es van dedicar molts esforços en l'organització sanitària per atendre els ferits de la Batalla de l'Ebre.

Va recopilar els casos que el doctor Rafel Pulido va tractar al tren número 20 que es va habilitar com a quiròfan i que estava dins del túnel de l'Argentera. Un dels casos era el de l'Eddie Balchowsky, un noi jove nord-americà, amb cognom polonès, pianista que va venir a lluitar al costat dels brigadistes i que, a causa d'una ferida de guerra, li van haver d'amputar el braç. El doctor Pulido va conservar fins a la seva mort, les fitxes de totes les intervencions quirúrgiques que van practicar dins d'aquell tren. A la seva mort, l'any 2002, la família les va lliurar a l'arxiu històric del col·legi de Metges de Barcelona.

I aquest brigadista, jove, nord-americà, pianista, que va haver de patir l'amputació d'un braç per evitar una gangrena i poder salvar la vida, a pocs quilòmetres de Falset, es va anar apoderant del Toni i així va ser com l'interès per descobrir qui era aquell xicot li va anar aportant molta informació i va anar entrant en la seva vida. Ens diu el Toni que l'Edward Ross Balchowsky, l'Eddie Balchowsky, era un antiheroi perfecte i, com el Forrest Gump: on era ell, en passava alguna de grossa.

El llibre és fruit de la investigació presencial, on line o a través de tercers, en arxius de mig món... i és una aproximació periodística, narrativa a la vida d'un home i ens apropa a la història dels Estats Units, en la seva part de rebel·lia, de la contracultura, de les drogues...

I així va ser com el Toni ens va encomanar les ganes de descobrir qui era l'Eddie Balchowsky.

■ ■ ■

La mort secreta de les paraules

■ *Isabel Salvat*

Sebastià Mariner, lo Sibines, com s'anomena ell mateix en l'inici de *Metronímics masculins en -es a Vilaplana* (1) («Al meu poble, jo sóc lo Sibines»), va publicar l'any 1953 un treball extraordinari de sistematització dels castellanismes lèxics utilitzats a Vilaplana (2). A partir del seu estudi, vaig intentar resseguir, l'any 2003, i per suggeriment de l'Albert Aragonès, què havia passat amb alguns dels castellanismes que ell havia recollit.

Aquesta secció, escrita quasi 20 anys després, mostrarà una paraula en cada número i estarà conformada per l'explicació que en feia Mariner, de l'ús que vaig recollir l'any 2003 i del que en diuen els diccionaris. Parteix de la suposició de què, en l'actualitat, pocs parlants coneixen i utilitzen el terme en qüestió. Tant de bo no sigui així, i algun dels lectors de Lo Pedris el reconegui, ja que molts dels castellanismes recollits per Mariner eren localismes amb un significat molt concret, ric i difícil de substituir.

Abarganar (əβəɾɣə 'nar).

Mariner va recollir Abarganat com a derivat del mot castellà *abarragano* (3), amb el significat de «es diu, ponderativament, d'un preu molt baix en relació amb el valor de la cosa. El verb corresponent s'utilitza molt menys.»

Possiblement, sigui un terme que s'estigui perdent, ja que l'any 2003 només el coneixia un 6,7% de les 45 persones entrevistades, i totes eren de la franja de més edat (nascuts entre el 1907 i el 1945), i fins i tot algú va dir-ne «Això ja no ho diu ningú».

Podria ser un castellanisme els anys 50, derivat de *abarragano* o de *bárgano*, tal i com afirma Coromines al DCEC (4). Però també podria ser un localisme derivat de la paraula normativa «abarnegat-da», recollida al DIEC (5). Coromines també parla d'aquest terme al DECC, *abarnegar* derivat de *barganyar*, 'maldar, manipular, malmetre', que també podria voler dir 'malvendre, espatllar, malfamar'. De fet, Coromines, recull un significat d'aquest terme molt similar al trobat a Vilaplana: «També s'ha usat una variant *abaganyar* en el sentit de 'cedir de franc o per qualsevol preu'. [...] Hi ha encara una forma catalana, *abarnegar*, 'vendre a baix preu', mot de la zona Penedès-Tarragona que s'ha d'explicar com alteració d'una metàtesi *abarnyagar* a causa del caràcter excepcional que tindria en català la combinació *rn*». Marí (6) també recull la varietat *abaganyar* com a 'malmetre'.

Exemple d'ús: No abarganis el teu vot.

NOTES

- (1) Mariner Bigorra, S. *Metronímics masculins en -es a Vilaplana*. Miscel·lània d'homenatge a Enric Moreu-Rey, vol II. Publicacions de l'abadia de Montserrat. 1986.
- (2) Mariner Bigorra, S. *Castellanismos léxicos en un habla local del campo de Tarragona*. BRALB, XXV. 1953.
- (3) Segons la RAE, *abarragano* vol dir *amancebado*.
- (4) Coromines, J. *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*. Barcelona: Curial Edicions Catalanes. 1990.
- (5) Institut d'Estudis Catalans. *Diccionari de la llengua catalana de l'IEC*. Barcelona: Grup Enciclopèdia Catalana. 1995.
- (6) Marí, I. *Sobre l'estàndard i l'ensenyament del català. COM ensenyar català als adults*. Vol.12, pàg. 23-25. 1986.

■ ■ ■

Solució PASSATEMPS

- 1 LLORENÇ RAMIRO (Juanpere)
- 2 JOSEP MARIA CARXOT (Anguera)
- 3 MARIA RUFINA (Huguet)
- 4 MARIANA RITO (Salvat)
- 5 MARIO JUANPERE
- 6 SEFA FERRÉ
- 7 JAUME DAMO (Mestre)
- 8 NURI PORCÀ
- 9 ANTONIO MELITÓN (Valle)
- 10 SALVADOR SABATER (Simó)
- 11 MONTSERRAT JOAQUIM (Martorell)

Genís Torres Aymamí, S.L.

CONSTRUCCIONS I OBRES

Carrer Major, 60
Tel. 977 81 51 29
43380 VILAPLANA

Contacte

659 214 289

www.mpsicologs.com
mpsicologs@mpsicologs.com

MARCEL MESTRE LLAMBIAS
PSICÒLEG COL·LEGIAT 27089

Tècnica Tomatis

Beneficis aplicats en:

Autoestima
Motivació
Estat d'ànim
Processament mental
Ansietat
Alteracions de conducta
Dificultats d'aprenentatge
Dificultats d'atenció,
concentració i memòria.
Dificultats de comportament
Dificultats de comunicació
(dislèxia, disfunció en la parla
entre d'altres)
Dificultats del son

■ Laura Mariné Argerich

Em van volar les sandàlies i vaig haver de viure descalç per sempre més. Mentre corria, la suor em degotava del front i deixava un rastre brillant que es vestia, a poc a poc, d'una sang ennegrida de fum i brutícia. Notava la força del vent als ulls, plens de sorra, i el fred i la por se m'endinsaven a les entranyes travessant els forats de la samarreta que dies després m'apedaçaria la mare. L'olor de pólvora em va recórrer la pell i els últims crits que vaig sentir van quedar amagats sota la bomba que em va perforar el timpà.

Vaig obrir els ulls entelats de son el tercer dia al mar, ja perduts al sud del Mediterrani, mentre les onades banyaven les fustes de la barca i una tempesta de cares desconegudes s'afanyaven a omplir galledes amb l'aigua que els inundava les sabates. La claror de l'albada em cremava les parpelles, totes elles desfilades, de seda, i enlluernava el meu cos carbonitzat, fràgil i abatut sobre el fred de la fusta. Sentia el ritme del cor com s'enfilava lentament fins a l'oïda esquerra i la roba mullada estrenyent-me cada centímetre de pell, respir a respir, omplint-me d'asfíxia i dolor els pulmons. Encara mig adormit als confins dels somnis, se'm va escapar un tros de somriure quan vaig notar una manta escalfant els meus peus glaçats de por. Tot d'olors fa-

miliars van envoltar l'aire de tendresa i d'entre tots els rostres desdibuixats, imprecisos, vaig reconèixer la mare, que m'havia estat observant durant tant de temps mentre dormia, ajaguda al meu costat, i ara plorava. Els seus dits aspres em resseguien els rínxols un a un i dels seus llavis vaig entendre que no em preocupés, que hi érem tots, la família, els veïns i els amics de l'escola.

Vaig acostumar-me al silenci el cinquè dia al mar. Desgastades d'anys i guerres, les fustes de la barca havien emmudit el seu grinyol. El vent bufava sense xiular i arrossegava cançons que taral·lajaven els altres navegants, esventant-les amunt i avall, sense compassió, fins a tornar-les mudes. Però els entenien de totes maneres. Podia llegir en les seves arrugues tots els records encara per viure i el desconsol revestint-los les cares mentre dormien arraulits uns sobre els altres. Aguantaven el pes de les hores, impregnats de fam, mentre l'esperança s'esvaïa gota a gota cada cop que s'acabava una caixa de provisions. Entre sotrac i sotrac contra la força de l'aigua, tots ells amagaven la por sota les celles, preguntant-se si aguantarien sense bolcar. Alguns dels seus ulls encara enlluernaven el deler de fugir de la guerra i la precarietat, però tots els cors sabien que la violència els esperava en aquella mateixa barca, perseguint-los de mar en mar fins a Europa.

Ho vaig perdre tot el setè dia al mar. Una tempesta ens havia desvetllat les hores de son i ara ens engolia mar

endins, poc a poc i sense rumb, desviant-nos al nord d'un horitzó sense sortida. Mentre l'aigua ens despullava els peus mig descalços i salava ferides i cicatrius que arrossegaven històries d'una altra terra, el plor silenciós de la mare es diluïa entre aquelles veus que resaven per tornar a respirar la llum del dia. Les llàgrimes li il·lustraven totes dues galtes i els últims esforços per incorporar-me i abraçar-la van quedar empetits en un record fugaç del que temps enrere havia estat el seu somriure, tan estimat i guaridor, arrasat pel vent i la guerra.

Al caure, el seu cos de vidre, hipotèrmic, ressonà entre una tramuntana silenciosa i s'enfonsà lentament en aigües que mai ens havien volgut. Aombrà la nit el seu rostre fins a esvanir-se amb el blau marí. A la gola del mar, vençuda pel pes, atrapada en les algues de la nit, oblidada al fons d'uns records que ja només em pertanyien a mi.

■ ■ ■

SUBMINISTRAMENT DE PAPELERIA
MATERIAL D'OFICINA E INFORMÀTICA

C/ Cornudella del Montsant, 39
Pol. I. Agro Reus 43206 REUS
Telèfon 902 023 390 - 977 327 350 Fax 977 124 014
comandes@cr4.cat - www.cr4.cat

La Tartrana
de Cal Munter

Confort en Allotjament Rural

Àngel Guimerà, 9 - 43380 VILAPLANA
Tel. i Fax 977 815 160 - Mòbil 687 415 898
www.latartrana.es

Instal·lacions JF

- Electricitat, Gas, Aigua.
- Calefacció i Aire condicionat.
- Aprofitament d'aigües grises i pluvials.
- Energia solar fotovoltaica per usos agrícoles.

<http://www.usuaris.tinet.org/ijfega/inici>

Jordi Fernández Llorens

instaljf@tinnet.cat

620 272 212

LA BRUIXATACA

■ *Eva Aymami Ferré*
(del castell de ca l'Anselmo).

El conte de "LA BRUIXATACA" està inspirat en la meua gate. Es diu Taca, és una gata preciosa, dolça i molt *carinyosa*, però molt caçadora. Cada dos per tres ens porta moixonets morts. Jo sempre he dit que si la gata visqués en un conte, seria la bruixa dolenta.

El personatge bo és la meua veïnet, l'Abril. Té 4 anys i casa seva és la "casa adoptiva" de la Taca. Tot sovint els visita i sempre la reben amb molt de *carinyo*.

L'Abril i la Taca han sigut la meua inspiració a l'hora d'escriure aquest conte.

Vet aquí que fa molts i molts anys, en un país molt llunyà hi havia una bruixa molt i molt bonica, però tan dolenta com el mateix dimoni de l'infern. Es deia **BRUIXATACA!!!!**

La malvada bruixa vivia al castell de ca l'Anselmo, al mig d'un bosc ple de pins, on hi naixien les flors més boniques que ens puguem imaginar.

La Bruixataca tenia dos tresors molt i molt valuosos, una escombra voladora que volava a una velocitat supersònica i un cascavell màgic.

El bosc també estava habitat per molts i molts moixonets que cada dia cantaven per donar la benvinguda al nou dia que apuntava al matí.

La malvada Bruixataca, en lloc de menjar bledes, enciam o espinacs com mengen la majoria de les bruixes de la terra, volia moixonets juvenets i tendres. Així que, quan tenia gana, sortia del seu castell amb la seva escombra voladora i s'endinsava al bosc. Un cop allà, només li calia fer sonar el seu casca-

vell màgic i els moixonets s'hi apropaven pensant que era un altre moixonet que cantava, i, un cop els tenia, fugia en un plis cap al seu castell a menjar-se'ls per sopar.

Sort que, no massa lluny del castell, hi vivia una fada molt bonica i molt bona, la fada Abril.

Cada dia, la fada, quan sentia arribar a la Bruixataca a cavall de la seva escombra, es posava a plorar pensant en els pobres moixonets que feien cap a la panxa de la bruixa.

Un dia, la fada Abril va pensar que havia de fer alguna cosa per ajudar als

El passat 15 de maig MUSSAGATS VILAPLANA va participar en la Fira de Sant Isidre. A la nostra paradeta s'hi podien adquirir *manualitats* fetes artesanalment i de manera completament altruista per membres i simpatitzants de la nostra tasca i també aportar donacions o inscriure's com a soci de l'Associació.

Els guany, com sempre, han estat destinats a ajudar als gatets de carrer.

Si et sents identificat amb la nostra tasca, ens pots ajudar de moltes maneres. Qualsevol ajuda, per petita que sigui, per nosaltres i sobretot per "ells" és molt gran. Posa't en contacte amb algú de nosaltres, seràs molt ben rebut.

Moltes gràcies per ajudar-nos a ajudar-los.

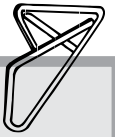
La fada Abril i la Bruixataca es van fer molt amigues. Cada dissabte sopaven juntes i, sabeu què sopaven...? Doncs sí, bledes, enciam i espinacs i, algun dia, alguna bajoqueta.

Això és el que mengen totes les bruixes i totes les fades de la terra per-

què això les fa, cada dia més boniques i més bones...

I vet aquí un gos, vet aquí un gat... aquest conte s'ha acabat.

Espero que us hagi agradat!

A veure si saps on és?

A **Lo Pedrís**, núm. 87, va sortir el pany de la porta del número 8 del Carrer Doctor Mallafré, el vau reconèixer? Era el pany de Cal Guimerà.

A **Lo Pedrís**, núm. 88, tornem a posar el detall d'una altra porta del poble.

Sabeu quina porta és? En quin carrer es troba?

Al poble, tenim elements especials, que tenen valor i història. És important que els reconeguem i que sapiguem on són.

Foto de Jordi S. Benet

moixonets del bosc. Així que va anar a veure a la Bruixataca i li va regalar un potet d'all i julivert per posar al menjar.

La Bruixataca es va posar molt contenta pensant que els moixonets serien molt més bons, però resulta que la fada Abril va tocar el potet amb la seva vareta màgica i l'all i el julivert es van convertir en pols de fesols pudents.

Així que, quan la Bruixataca els va posar al menjar, va començar a fer-se pets i més pets, amb una pudor que se sentia de molt lluny!!!

L'endemà, quan va anar a buscar moixonets al bosc, per més que fes sonar el seu cascavell màgic, la pudor dels pets els feia marxar ràpidament, mentre es tapaven el nas com podien.

Així va ser com la malvada Bruixataca es va haver d'acostumar a menjar bledes, enciam i espinacs com totes les bruixes.

Gràcies a la fada Abril, ara els moixonets del bosc ja podien jugar i cantar tranquils. La Bruixataca ja no els feia cap por perquè si intentava apropar-s'hi, sentien la pudor dels seus pets d'una hora lluny i tenien temps de sobres d'escapar-se volant.

Mercedes-Benz
The best or nothing.

AUTOLICA

Concessionari Oficial Mercedes-Benz

Nacional 340, km 248, TARRAGONA. Tel.: 97 755 42 86. Pol. Ind. Estació de Mercaderies, Parcel·la 1, L'ALDEA. Tel.: 97 745 18 38.

Recasens i Mercadé 13, Pol. Agro-Reus, REUS. Tel.: 97 732 60 20.

info@autolicatarragona.es. www.tarragonautolica.mercedes-benz.es

50 anys del Grup de Colònies l'Alzina Rodona

■ *Fina Anglès Soronellas*

Mig segle de llavors de futur!

No els faig cap descobriment, si escriu que, aquest 2022, el Grup de Colònies l'Alzina Rodona celebra 50 anys, mig segle d'existència, mig segle, any a any, estiu a estiu, d'activitats pròpies del lleure creatiu i solidari, l'educació, la convivència, l'aprenentatge, el respecte, la protecció de la natura, el joc cooperatiu, el compromís, la responsabilitat...

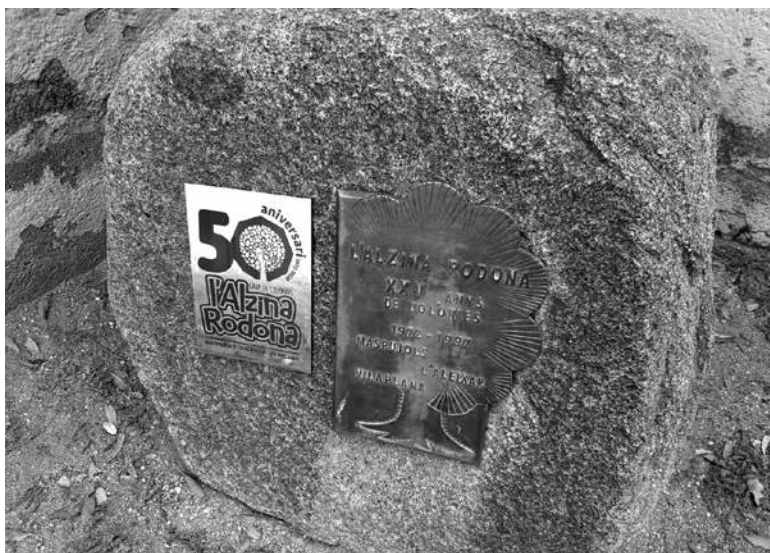
Tots sabem, també, que per a la nostra societat, els números rodons te-

nen un atractiu especial i, quan es dona el cas i sigui del que sigui, les celebracions no hi falten. Per tant, és del tot natural que aquest any estigui dedicat, sencer, a celebrar mig segle de vida d'una entitat única i de valor incontestable.

Precisament, per posar l'accent en aquesta singularitat de l'entitat i en l'actiu valuósíssim que, al nostre entendre, representa per al territori, escrivim aquestes ratlles.

L'embrió del que seria el Grup de

Colònies l'Alzina Rodona va néixer, fa cinquanta anys, a Maspujols; molt aviat, s'hi va sumar l'Aleixar i, uns anys més tard, Vilaplana, formant ja tots l'entitat que coneixem dedicada a organitzar colònies de vacances. És, per tant, una entitat que suma generacions de joves i de xiquets i xiquetes dels nostres tres pobles a una pràctica comuna, a una manera de fer, a una forma d'actuar en benefici de tots. I això és tan poc freqüent que passi que cal posar-ho en el

L'esparver
Restaurant

C. de l'Era 14 - VILAPLANA
Tel. 977 815 223 - 655 834 157
www.esparver.com
f /EsparverRestaurant

GAUDÍ
Centre de Reconeixements
Màdics - Psicotècnics

Permisos de conduir i armes Certificats mèdics d'aptitud esportiva Certificats mèdics oficials	Passeig Sunyer 18 Baixos 43202 REUS Telèfons 977 11 54 11 977 75 66 57 www.centresmedicsbonet.com reus@centresmedicsbonet.com Tramitació gratuïta de la renovació del permís de conduir
--	--

TAXI

SERVEI DE TAXI 6-Q
7/8 places

L'Aleixar
mòbil 689 029 326

valor que li correspon que és molt. Però no s'acaba aquí la bondat de l'existència d'una entitat d'aquestes característiques sinó que, a més, hi hem de sumar allò que sabem, però a què potser no donem importància: que es tracta de tres pobles veïns, molt veïns, que estem a tocar, a frec de pell, de costat, un a prop de l'altre i de l'altre i això no sempre que passa —només cal recordar l'antigor i el passat remot o llunyà— es viu en positiu.

D'aquí que aquesta mena de vall, que els joves anomenen de la T-704, els grups que treballen pel medi ambient i la sostenibilitat, la Vall Sostenible, i que té, com a columna vertebral, un curs d'aigua que comença anomenant-se riu a Vilaplana, passa ja riera per l'Aleixar i arriba com a Riera de Maspujols a mar hagi vist néixer i créixer un exemple preclar i consolidat -cinquanta anys no són poca cosa- d'una manera de fer a què tota societat moderna, avançada,

desinhibida i sense complexos aspira.

Ho escrivim ara que, sortosament, sorgeixen propostes a valorar com la de crear una comunitat energètica local entre els tres pobles, però el convenciment que la suma d'esforços en temes comuns era bo que passés per sumar voluntats i dedicacions conjuntes, tant des de l'administració com des de la societat civil o d'ambdues alhora, ens ha acompanyat sempre -i ja tenim alguns anys- amb la secreta esperança que, com el Grup de Colònies l'Alzina Rodona ha demostrat al llarg del seu mig segle d'existència, se'ns fes evident a tots: vilaplanecs, aleixarencs i maspujolencs.

Tant de bo aquesta mirada àmplia i conjunta de futur que es comença a albirar, no esdevingui un miratge! I tant de bo que, a mena d'espès alzinar, creixi amb ufana arreu de la vall.

■ ■ ■

VIALMA SAT

Esclofoladora
d'avellanes

Jaume Salvat Salvat
C. Major, 14
43380 VILAPLANA
Tel. 977 81 50 13
e: salsa@maptel.es

ASSOCIACIÓ
DE JUBILATS I
PENSIONISTES
DE VILAPLANA

C. del Casal, 3
43380 VILAPLANA

■ *Laura Ferrat Casamitjana*

Una família ramadera manté la transhumància al Montsant

Els desplaçaments del seu ramat afavoreixen la gestió del territori i permeten consolidar un corredor biològic a la serra.

La família ramadera de l'associació Manou, establerta a Alforja, manté viva una pràctica amb una llarga tradició a la serra de Montsant, la transhumància. Amb el seu ramat de cabres de llet, el pastor Daniel Giraldo acompanyat per la seva dona, Andrea Klinkert, i les seves dues filles, l'Eckwe i la Yu'a, es desplacen per la serralada del Montsant en un viatge d'anada i tornada, de la mateixa forma que ho feien antigament els pastors procedents de comarques a tocar de l'Ebre, a la recerca de pastures dalt de la muntanya. Els seus moviments estacionals tenen una funció mediam ambiental perquè permeten netejar el sotabosc i reduir el risc d'incendis, però també simbòlica, ja que són una forma de recordar les petjades d'aquells que caminaven durant dies per buscar aliment per al bestiar o per transportar mercaderies d'un poble a l'altre, com l'avi de Giraldo, que era traginer, i li va transmetre l'amor per l'anar a peu.

Els relats sobre els llargs trajectes del seu avi amb els animals de bast carregats de llosa van marcar la infància de Giraldo, que va transcórrer a Medellín, a la regió colombiana de l'Antioquia. Els valors com l'autosuficiència i l'estima per la terra que li va transmetre l'avi, el van animar a estudiar Agronomia i, més endavant, a traslladar-se a Catalunya amb la seva dona per aprendre a pasturar amb gossos, un mètode no tan estès a Colòmbia del qual en volia conèixer tots els secrets. Després de diverses estades amb diversos pastors i de prendre com a referència el coneixement dels antics pagesos de la zona, la parella va trobar el lloc ideal on criar les seves filles i consolidar un projecte ramader als peus de la serra de la Mussara, a la finca del Cingle Vermell, l'espai que aglutina diverses iniciatives de recuperació d'oficis antics, com el de carboner, forner, formatger o pastor.

De fet, Giraldo defensa una visió integral de l'ofici de pastor en el sentit de conèixer el bosc i saber-ne aprofitar els recursos naturals, a través d'accions com la transhumància, "que afavoreix la gestió del territori i manté en el bestiar l'equilibri dels cicles naturals", explica.

La seva convicció per tirar endavant aquesta pràctica que s'ha fet tota la vida, la de moure el bestiar, porta la família a viure a Alforja, al Baix Camp, durant els mesos més freds, i a establir-se a Margalef, el Priorat, amb l'arribada del bon temps, donant sortida als productes ecològics que distribueixen a través de l'associació Manou, com ara la llet, el formatge o el mató. L'últim desplaçament que van dur a terme va ser a finals de maig amb 118 cabres murciano granadines, que van travessar punts d'interès natural, com el pantà de Siurana o la serra Major del Montsant. Durant aquest trajecte, els va acompanyar Emanuel Giraldo, el germà del Daniel, i Carles Bermusell, un jove pastor que aviat tindrà el seu propi ramat, entre altres amics de la família.

En aquests moviments estacionals, recuperen antics camins ramaders, que amb el pas del temps han quedat relegats en un segon terme, però que anys enrere havien facilitat un important trànsit de mercaderies, com és el cas del camí entre Reus i Lleida, per on es transportaven els productes des de les poblacions de la costa cap a les terres l'interior. De fet, el ramat va atu-

rar-se enguany en un dels llocs de pas d'aquest sender, conegut com els Hostalets d'Albarca, on antigament hi havia una ferreria i dos hostals, dels quals ara en queden les restes. La memòria del patrimoni cultural que envolta les vies pecuàries es realça amb el treball del pastor, que rescata la funció originària de les carrerades tornant-les a omplir del so de les esquelles.

Les seves transhumàncies tenen un retorn social, però també mediam-biental, atès que el desplaçament del ramat té uns beneficis per a la flora i la fauna de la zona. L'expert en camins ramaders i acompanyant en el recorregut per la serra, Joan Rovira, assenyala que el trasllat de llavors a través del pèl o

dels excrements de les cabres o la proliferació de petits animals que s'aprofiten de la presència del bestiar "ajuden a consolidar un corredor biològic a la serra de Montsant". Al seu torn, Giraldo també remarca que el pas del ramat "permet regenerar les herbàcies de cada territori". En aquest sentit, el cabrer va promoure un inventari de plantes en el transcurs del trajecte amb l'ajuda dels seus acompanyants que va posar de manifest la necessitat de recuperar la pastura de cavalls, mules o ases per millorar la biodiversitat de la zona.

El ramader considera que la difusió de la seva activitat és necessària per aconseguir conscienciar a la ciutadania sobre la importància de preservar una

ramaderia extensiva que afavoreix la conservació del mosaic paisatgístic i garanteix una alimentació de proximitat. Per aquest motiu, en els seus desplaçaments, sovint els acompanyen persones externes que coneixen de primera mà els valors de la transhumància i del treball en equip entre aquells que any rere any ofereixen un suport logístic a la família per tal de facilitar els seus desplaçaments. La complicitat que la família genera en els altres respon a la seva entrega a l'hora de donar continuïtat a la tradició transhumant i a la forma artesanal de treballar una terra que estimen.

■ ■ ■

instal art

Disseny, fabricació i muntatge de rètols.
Impressió digital,
vinils per a vehicles,
envans, mampares i mobles d'oficina

☎ 977 76 62 89 / 619 22 66 20

📍 Pol. Ind. La Drecera C/ de l'Energia, 3
La Selva del Camp, 43470

✉ Instalart.laselva@gmail.com

🌐 www.instalart.es

📱 @instalart.laselva

■ *Jacqueline Mestre Anguera*

Hi ha dos dies l'any en què, al nostre poble, pots gaudir d'un excel·lent esmorzar de forquilla, de franc o per un preu mòdic... i en bona companyia!

L'artífex d'aquest esdeveniment no és altre que la Cooperativa Agrícola del poble. Des dels seus orígens, a la dècada dels 60 del segle passat, aquesta entitat ha esperonat el caliu entre els seus socis amb rifes, lliuraments de flors i plantes per Sant Jordi, sortejos diversos, algun d'ells de viatges força llameners... i ha volgut participar de la gresca col·lectiva donant suport a l'Ajuntament en actes puntuals com ara els de la Festa Major o els de Sant Isidre, patró de la pagesia.

I és en aquest context que apareixen a les actes de l'entitat les traces que assenyalen col·laboracions de la Cooperativa en La Milla Urbana, en els Torneigs de Tir al plat, en el Futbol, a les festes dels Barris, tan lluïdes tot un seguit d'estius dels anys 80 i 90 i als espectacles d'havaneres, sarsuela o teatre que s'emmarcaven dins els actes de les festes patronals.

Però centrem-nos en allò que dèiem al començament: *Els esmorzars de forquilla!!* Tot i que el mes de maig de

Esmorzars de forquilla, a Vilaplana

1992, essent president en Sebastià Martorell apareixen les primeres notícies de la col·laboració de la cooperativa als actes de celebració de la festa de Sant Isidre, no es parla de la manduca fins a l'edició de 1995 i el primer dels esmorzars de què parlem arriba el dia 19 de desembre de 2004.

En aquesta data, amb en Josep Pamies presidint l'entitat, s'organitza la primera edició de la Festa de l'Oli, que va néixer per promocionar l'oli que sortia de la nova premsa tot just inaugurada: el SOLDÓ. El mes de maig de l'any següent, es feia també el primer esmorzar de Sant Isidre.

A les actes hi consta com s'encarrega pa per torrar, botifarra, cansalada,

llangonissa, vi i cafè i que la cooperativa de la Selva aporta avellanes i ametlles per postres.

Han passat 18 anys i, excepte per motiu de la pandèmia que tantes celebracions ha esguerrat, aquesta trobada s'ha anat fent al passeig de la Mussara per al gaudi dels convilatans i convilatanes que han volgut prendre-hi part, i amb el mateix menú dels inicis!

Amb bon temps o mal temps, amb bons i mals preus de la collita, amb més o menys participació, han estat moments de trobada que han contribuït al sentit de pertinença a aquesta petita comunitat que va tenir els seus orígens en la terra i en el seu conreu i que sembla que intenta retornar-hi, d'alguna forma o altra, després d'unes quantes dècades de desconcert i diversificació.

Sigui quin sigui l'esdevenidor que arriba, esperem que trobades com aquestes continuïn, al voltant de les taules del passeig de la Mussara, guarnides amb el setrill del nostre oli i el porro d'un bon vi i amb les converses i els riures que fan poble i ens permeten una vida més amable.

■ ■ ■

Pep Mestre Anguera

La Mussara sempre té alguna cosa que ens sorprèn, ja sigui passejant, caminant, en bici, o badant des del balcó de les Airasses, amb els peus penjant, desafiant el vertigen de la cinglera. Des d'allí no hi ha cap moment que es repeteixi, sempre trobes una forma, color, olor o record nou que ens embriaga els sentits.

Aquesta vegada, amb l'excusa mostrar-nos les millores de consolidació de l'església i el campanar davant de la imperiosa necessitat de mantenir allò que encara queda dempeus, un bon grup de persones vam acudir a la crida per veure el gran esforç fet des de l'Ajuntament per començar a recuperar patrimoni que s'havia anat esllanguint i esbor-

Descoberta del terme, reformes a l'església de la Mussara i vetllada musical

rant, a poc a poc, amb el pas del temps.

Vam començar amb una meravellosa excursió a la Punta del Sec, seguint un itinerari circular, brillantment escollit. En arribar al vell poble, ens van oferir berenar i ens van explicar les reformes dutes a terme i vam poder visitar l'interior del temple. La vetllada es va acabar amb un concert idíl·lic de la Lídia Papió en el qual ens va interpretar al piano les

seves darreres creacions.

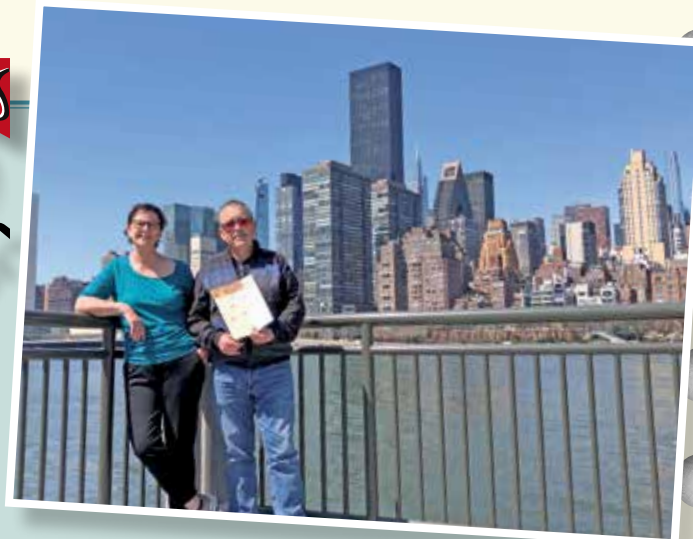
Tot plegat va esdevenir una miscel·lània d'emocions en una esplèndida tarda de muntanya on passejada, música i records es van amalgamar al voltant de l'església de la Mussara, mentre els raucs de les granotes ens recordaven que el restaurat campanar continuava emmirallant-se al bassot.

■ ■ ■

La Montse, el Siscu, el Pitxi i la Marta, al Golden Jubilee Bridges de Londres.

La Pilar Reche i el Jordi Serra, a New York. Són a l'East River, a l'illa Roosevelt. Darrere seu, Manhattan i en primer pla, l'edifici de l'ONU.

ESCOLA CINGLE ROIG

ELS AVELLANERS

Aquest curs el grup d'educació infantil de l'escola Cingle Roig de Vilaplana hem estat la classe dels avellaners.

N'hem après moltes coses. Mireu, mireu si en sabem:

- JANA:** DELS AVELLANERS SURTEN LES AVELLANES.
- ANIOL:** VAM ANAR AL TROS DE LA PILI A VEURE ELS AVELLANERS.
- NUA:** A LA RASA HI TROBEM AVELLANES.
- ABRIL:** LA CLOSCA DE LES AVELLANES NO ES MENJA.
- MARTÍ:** ES MENJA EL GRA.
- GUIM:** A LA TARDOR ALS AVELLANERS ELS CAUEN LES FULLES.
- ETNA:** A L'HIVERN ESTAN PELATS, NO TENEN FULLES.
- GUIM:** A L'HIVERN HI HA ELS PEIXETS, EL BADOQ I LA FLOR.
- GUIM:** LES AVELLANES NO SURTEN DEL BADOQ, SURTEN DE LA FLOR.
- INÉS:** ELS PEIXOS ES PODEN DIR MOCS.
- LLUC:** EL POL-LEN SURT DEL PEIXET.
- ETNA:** I VA A LA FLOR.
- MARTÍ:** LES FLORS DE L'AVELLANER ES CONVERTEIXEN EN FLOCS.
- NUA:** EL FLOC ES FA GRAN.
- MIQUEL:** DEL FLOC SURTEN LES AVELLANES.
- SAMUEL:** A LA PRIMAVERA SURTEN LES FULLES.
- BLAI:** LES FULLES SÓN VERDES.
- NUA:** EL DIABLO ES MENJA LES AVELLANES.
- GUIM:** EL DIABLO ÉS UN BITXO PETITET QUE QUAN ES POSA DINS L'AVELLANA ES CONVERTEIX EN UN CUC.

LA CLASSE DELS AVELLANERS:
MIQUEL, ANIOL, JANA, ABRIL, BLAI, MARTÍ, LLUC, ETNA, NUA, SAMUEL, INÉS I GUIM.

Sortida de final de curs

El dia 31 de maig tota l'escola vam anar a Cambrils a fer una sortida de final de curs.

Primer vam esperar a pujar a l'autobús, vam pujar-hi i vam anar cap a Cambrils. Quan vam arribar ens vam esperar a un parc, ens vam fer una foto i vam jugar una mica i després vam anar cap al port on ens estava esperant un vaixell.

Vam pujar al vaixell i ens vam asseure a la planta de dalt. Vam anar cap a Salou i després vam tornar cap a Cambrils.

Seguidament, vam anar a una plaça a esmorzar. Quan vam acabar els petits van anar a jugar a un parc i els grans van fer una volta per Cambrils. La Conxi ens va explicar històries d'una Torre que hi ha al port i ens van portar a veure els pescadors i com arreglaven les xarxes de pescar.

Després de fer la volta vam anar al mateix parc on estaven els petits i vam dinar. Quan anàvem acabant de dinar vam jugar una mica i després els profes ens van donar un gelat. Finalment vam agafar l'autobús i vam marxar.

Va ser una experiència molt divertida i ens ho vam passar genial!!

JULIOL 2022

ESCOLA CINGLE ROIG

III Jornada Let's Clean up, a Vilaplana

La Tercera Jornada de neteja es va dur a terme el dia 7 de maig de 2022, dissabte, de les 10 a la 1 del migdia.

Es va preveure fer una intervenció a les zones on s'hi han instal·lat papereres per a excrements de gossos (zona del Magatzem, final del carrer Cingle Roig i la Rasa), per tal de veure si s'utilitzen.

S'ha netejat:

1. La zona del magatzem
2. El camí de la Rasa
3. El carrer Cingle Roig i l'aparcament del final
4. L'aparcament i la zona de jocs de la Planeta
5. Els vorals de la carretera de la Selva
6. El camí que va al Camp de Futbol
7. El Bosc de l'Olla
8. El Camp de Futbol

El grup de neteja estava integrat per 10 adults i 3 infants. Primerament, es va distribuir per les zones del poble i van quedar que, cap a les 11 del matí, es trobaven al Camp de Futbol.

EXTENSIÓ NETEJADA: 28.696 m²

Magatzem: 1.490 m² / C. Cingle Roig i aparcament: 1.356 m² / La Rasa: 1.257 m² / Planeta: 2.593 m² / Carretera de la Selva: 300 m² / Camí del Camp de Futbol: 1.700 m² / Camp de Futbol: 20.000 m²

Deixalles recollides durant la Jornada de Neteja

III Jornada Let's Clean up! A Vilaplana	
FRACCIONS	TOTAL
Rebuig	14 kg
Envasos	2 kg
Vidre	7 kg
Plàstic	7 kg
Ferro	1 kg
Restes d'obra	11 kg
Mascaretes (37)	-
Burilles	Algunes
TOTAL	42 kg

Observacions en general

Papereres d'excrements: S'ha pogut constatar que les papereres d'excrements s'utilitzen bastant.

Deixalles: Dins del nucli urbà, no s'hi han trobat gaires deixalles.

Mascaretes: El tema de les mascaretes llençades pel poble i pels voltants, és encara una constant.

Burilles: Pels llocs on s'ha passat, no s'hi han trobat masca burilles.

Observacions específiques

Camí de la Rasa: S'han detectat tres punts amb acumulació de restes d'obres, un d'ells, amb restes d'uralita.

La Planeta: Hi ha una zona inaccessible, darrere de la tanca, on s'acumulen deixalles.

Camí cap al Camp de Futbol: Hi ha zones amb tub de reg tallat. També s'hi han trobat nombroses restes de recipients de menjar d'un sol ús, així com plàstic i llaunes de begudes i nombroses restes de mocadors de paper i tovalloletes.

Carrer Cingle Roig i aparcament: Tot i que hi ha una paperera per excrements de gossos, al carrer, s'han trobat excrements a l'aparcament del Cingle Roig.

Camp de Futbol: S'hi han trobat moltes ampolles de vidre, llaunes buides, vidres i, fins i tot, restes trencades de lavabos i vàters, deixats en dos racons (vora la carretera i vora el camí d'entrada). La zona de pícnic de davant del camp de futbol també presentava força restes derivades del consum de menjar (bosses, papers i recipients). S'hauria d'evitar que s'hi pogués arribar en cotxe.

Propostes

Carretera de la Selva: Posar una paperera cap a la meitat de la vorera. S'hi han trobat llaunes, envasos i boles d'alumini dels entrepans de la gent que hi esmorzen.

Escola Cingle Roig: Es proposarà a l'Escola que participin de les pròximes Jornades de Neteja, el divendres, abans del cap de setmana que es dugui a terme l'activitat.

Es veu molt necessari que els infants prenguin part en les Jornades de neteja que es facin al poble, per agafar consciència de la gran quantitat de deixalles que es produeixen i de la importància de mantenir els espais del poble nets.

■ ■ ■

Un Sant Jordi de pel·lícula

■ *Pep Mestre Anguera*

La possibilitat de mal temps va obligar a fer la celebració de Sant Jordi a la plaça de la Vila, en lloc de la plaça de la Riba. Això va provocar el trasllat del Sant Jordi de Pel·lícula a la Sala Parroquial. I, sense voler, es va millorar l'oferta prevista!

La Sala Parroquial ens recorda una època de jocs, assajos i teatre, i retrobar-nos en aquest emplaçament, a molts, ens va fer recordar aquestes vivències. Potser per això la vetllada va acabar essent molt més brillant de com havíem estimat en un principi.

El conte de l'Eva Aymamí, les lectures de la canalla de l'Escola i el mateix Sant Jordi de pel·lícula van reeixir amb tanta lluentor, que la vetllada es va veure de seguida que seria un èxit absolut.

Hem d'agrair als rapsodes, petits i grans, la seva participació. Sense ells la trobada per rendir honor a la literatura i a la lectura no hauria estat possible. Per altra banda, cal agrair també a l'Ajuntament (al Josep Bigorra i a la Magda

Montlleó) la seva col·laboració. Sense la seva feina, silenciosa, difícilment l'organització de l'acte hauria aconseguit el nivell que es va poder copsar.

Vam encetar la vetllada amb la participació de l'Eva Aymamí, que ens va presentar i llegir un conte seu. Un conte dolç i molt especial, dedicat a la seva petita veïna i a la seva gateta, que en són les protagonistes.

La canalla de l'Escola va recordar-nos que potser no tots som tan iguals com ens pensem i que potser es tracta de mirar una mica més enllà del nostre nas.

I, finalment, aquest any, el "Sant Jordi de pel·lícula" va rebuscar entre retalls i fotogrames pispats de llargmetratges de tota la vida, per fer-nos pensar, riure o escapar algun sanglot o alguna llagrimeta. És lo que té el cinema! Lo que el fa tan gran i que ens arriba tan a prop! Moltes gràcies Jacqueline, Antònia, Alba, Marc, Jordi, Jaume i Pitxi, per posar la veu, i en català, a actrius i actors mítics del cinema, en aquestes escenes memorables.

El tancament el van amenitzar la Núria Aliana (Flauta travessera) i la Maite Cid (Guitarra) amb la interpretació del tema central de la BSO de la pel·lícula "La Vida és bella". Moltes gràcies, Núria i Maite. Va ser una cloenda perfecta per aquest acte, amb música i de pel·lícula.

En qualsevol cas, ja us convoquem pel proper Sant Jordi que, ben segur, mirarem de sorprendre-us amb alguna altra proposta que ens faci apropar una miqueta més a la lectura!

Fins a l'any que ve!

■ ■ ■

**AUTOESCOLA
LA SELVA**

LA TEVA AUTOESCOLA AL COSTAT DE CASA

📍 Av. Puig i Ferrer, 29 - Baixos
43470 - LA SELVA DEL CAMP (Tarragona)

☎ 977 844 154

✉ aelaselva@gmail.com

**REALE
ASSEGURANCES**

Agència Reale Selva del Camp

📍 Av. Puig i Ferrer, 29 - Baixos
43470 - LA SELVA DEL CAMP (Tarragona)

☎ 977 844 154 // 630 655 077

✉ arselvadelcamp@reale.es

■ *Josep Bofarull Veciana*

“L'ésser humà no és el nostre enemic...”

En els últims temps, noto en el tarannà de les persones i en molts articles i comentaris escrits que ha crescut la indiferència, l'esperit insípid, una manera de viure plana, l'avorriment, una certa tristesa conformista. Enfront de la duresa de l'existència, de les expectatives no assolides, de les promeses mentideres, dels estímuls que només són succedanis... molts es resignen passivament i s'instal·len en l'evasió. Altres opten per afartar-se del que momentàniament els satisfà i després comproven que els ha degenerat. Alguns es refugien en un somni intel·lectualment i pretesa elevat, al que no arriba cap queixa ni cap patiment. Altres continuen ancorats en un passat inexistent i intencionadament maquillat, amb tots els frens posats mentre la història flueix i els oblida. Molts anem tirant com podem, massa condicionats i arrossegats per un món en el qual es refreda la fraternitat i la compassió. Però existim i, malgrat tot, dins nostre bull un esperit i persisteix una dignitat que res podrà anul·lar, passi el que passi.

Tots els humans som responsables del camí que anem fent, amb més o menys llibertat, amb més o menys consciència, amb més o menys encert, amb

més o menys coherència. A tots devem respecte i tots hem de ser tolerants amb els altres i amb les seves decisions. El nostre pensament i la nostra opinió és lliure. No ens correspon el judici.

Sobre aquesta doble reflexió, que fa un temps em capfica, un dia d'aquests hi va davallar aquest lluminós pensament: “L'ésser humà no és el nostre enemic. Els nostres enemics són la ignorància i l'odi” (Tich Nhat Hanh).

La saviesa d'aquesta afirmació obre camí en la fosca i espessa selva de la primera part d'aquesta reflexió i trenca el mur que tanca el carrer sense sortida de la segona part.

Que no ens faci mai por la intel·ligència, la claredat, la veritat vingui d'on vingui, la digui qui la digui. Els fets són com són, i si ens sorprèn el que ignoràvem i ara ho sabem, encara que hàgim de rectificar, agraïm-ho. Llegim amb la ment oberta, escoltem amb actitud receptiva, mirem les coses de cara. Acollim les aportacions de la saviesa i la ciència, de la cultura i l'art, de la investigació i la filosofia realitzades amb honradesa i a favor del bé de tots. La ignorància sempre fa mal. És un enemic a batre. El coneixement ens apropa, ens fa humans i ens fa créixer.

Afegim a aquesta primera determinació el capteniment pacient i pacificador. Acceptem les lentsituds que ajuden a prendre decisions més assumides, equilibrades i madures. Els aprenentatges demanen comprensió lenta. Els compromisos neixen de criteris sòlids. Apartem-nos de les urgències que fan ensopegar, de les imposicions que fereixen. El cor humà té un punt de malaltia i, si badem, tendeix a dominar els altres, a violentar les situacions, a ambicionar més del que ens fa falta. La gelosia, l'enveja, la vanitat, l'odi són els nostres grans enemics. Difícil controlar-los; potser impossible vèncer-los del tot. Ni en el nostre íntim: que no ens domini el seu foc destructor.

Diguem no a la ignorància i a l'odi. I un sí gran i permanent al coneixement i la pacificació de totes les situacions. En tot el que he anat deixant hi ressonen les paraules de Jesús: “Feliços els qui treballen per la pau: Déu els anomenarà fills seus” (Mt 5,9) i també les de Pau: “Vosaltres heu estat cridats a la llibertat”, “Si vivim gràcies a l'Esperit, comportem-nos d'acord amb l'Esperit” (Ga 5, 13.25).

■ ■ ■

TABACS

ALIMENTACIÓ

Queviures Vilaplana

667 780 154

OBERT DIUMENGES I FESTIUS (10:30 h-14:00 h)

GEL, PA, CONGELATS, POLLASTRES A L'AST, BEGUDES FRESQUES

■ *Carles F. Torralba*
Educador caní

Començaré fent una breu i bàsica introducció al món de l'evolució canina.

Els gossos fa, aproximadament, 10.000 anys que estan amb nosaltres. Es podria dir que és l'animal més proper a l'ésser humà i és la nostra connexió directa amb la natura.

Hem anat modelant els gossos al nostre gust i els hem fet evolucionar, en diversos aspectes. Així hem creat gairebé 400 races diferents. Hi ha gossos de diverses mides, aspectes i personalitats. Cal esmentar que s'han fet veritables atrocitats amb algunes races, ocasionant-los multitud de problemes deguts a tants creuaments per potenciar algun aspecte o característica concreta.

Les races proporcionen un patró físic i de conducta, però cada gos és un món i té la seva pròpia personalitat. Per norma general, se'ls tracta sempre igual, però s'ha de conèixer cada gos, per poder-lo tractar individualment.

Si es vol un gos sense problemes, cal buscar-ne un sense raça, ja que en creuar-se, gairebé sempre agafen el millor dels seus progenitors: menys problemes de salut, més intel·ligents, més

anys de vida, entre altres aspectes positius.

Als gossos els hem anat modificant fent-los a la nostra mida i adaptant-los per fer treballs diversos: els gossos per a ramats, la cacera, la guarda, companyia, pigalls, rescat de persones, recerca de trufes..., però avui en dia són pocs els que es destinen a feines d'utilitat i els tenim, bàsicament, com a joguines, a casa.

Els gossos, com qualsevol animal, es mereixen un total respecte. Són animals que ballen la nostra música, ens

ajuden i ens aporten múltiples satisfaccions i els hem de correspondre de la mateixa manera. Per educar correctament un gos, mai se'l renya amb crits, ni se li donen cops. Els gossos aprenen amb l'observació i amb repeticions. Com més positiva sigui la interacció, més ràpid aprendrà.

Temps enrere, se'ls educava amb mà de ferro, es feia servir la força física i la imposició. Molts gossos aprenien a obeir d'aquesta manera, però s'ha de saber que això els ocasionarà molts problemes secundaris, tant físics, com psicològics, a part que amb aquesta actuació agressiva se li està transmetent un model d'actuació i que, tard o d'hora, ells faran el mateix amb els seus congèneres o humans que considerin dèbils o de rang inferior.

Si voleu que els vostres gossos siguin feliços, tracteu-los com a gossos.

■ ■ ■

VALFRES Pinturas
pinturas y papeles pintados

SISTEMA MULTICOLOR
Más de 5.000 colores
al instante

977 31 71 54
Av. de Falset, 171 (ctra. de Alcolea)
43206 **REUS** (Tarragona)

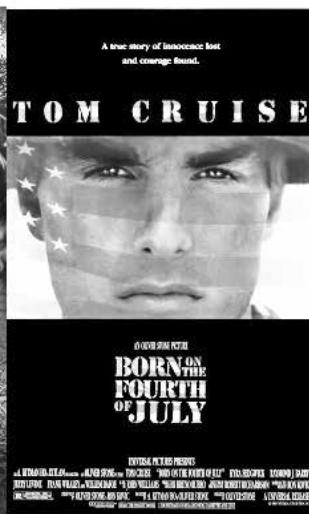
■ *Joan M. Rovira Rojals*

Continuem el nostre viatge per la Guerra Freda, des de la perspectiva del cinema, fent un petit repàs a dues guerres que qüestionaren el poder, a priori omnipotent, de les dues grans superpotències. Aquest article el dedicarem al Vietnam.

Els Estats Units van heretar la desfeta francesa a Indoxina. Vietnam aleshores fou dividida i mentre al nord s'establí un règim d'òrbita comunista, al sud ho feu un govern amb façana democràtica, però extremadament corruptut. Així doncs, i salvant les diferències, semblava una solució semblant a la coreana. La història no fou la mateixa.

L'escenari vietnamita va atreure cada cop més recursos nord-americans per tal de salvaguardar la posició del seu govern titella i a la vegada condicionava la seva política interna. Això va passar en els governs de Kennedy, Johnson i Nixon.

Podem iniciar el repàs cinematogràfic d'aquell escenari amb **Quan érem soldats** (2002), recreació del primer gran enfrontament entre els dos exèrcits a la vall del Drang. És una notable recreació bèl·lica, ben executada, si

bé centrada en els deures i valors militars i sense fer-se altres preguntes més profundes.

Als antípodes, podríem considerar l'aproximació feta per Kubrick a **La jaqueta metàl·lica** (1987). Res d'enaltir els valors militars, res d'heroisme, només cruesa i la comprovació de com es converteix un ésser humà en una eina capaç de matar.

Però si un cineasta ha estat fascinat per l'època, aquest és Oliver Stone. Fascinat pels anys seixanta, el director va visitar el conflicte en una trilogia desigual que començava amb la magnífica **Platoon** (1986), guanyadora de l'Oscar. Aquí ja podem veure una imatge del soldat que tenim més interioritzada. I és

que quan ens imaginem el militar nord-americà, a Vietnam, ens ve al cap el soldat desmoralitzat, obligat, irrespectuós i, sí, "fumat". Si tenia valors o voluntat els ha perdut en aquelles jungles sense fi i en una guerra sense sentit.

Certs esquemes eren repetits a **Nascut el 4 de juliol** (1989), però en aquesta ocasió podem veure molt més de la societat nord-americana de l'època i com, a poc a poc, gira l'esquena a una guerra i a uns veterans que no entén. El protagonista, d'una posició patriòtica i bel·licista, canviarà la seva visió en un viatge pels inferns en l'àmbit físic, però sobretot, psicològic.

Els mitjans de comunicació jugaren un paper crucial i curiosament no

TECPERVAL, S.L.

TÈCNICS EN PERITATGES I VALORACIONS

Carles Bonet Juanpere
ENGINEER ELÈCTRIC

Camí de l'Aleixar, núm. 42, L-4
43202 REUS (Tarragona)
Tel. 977 326 244 - Fax 977 326 458
tecperval@telefonica.net

pintura decorativa

Alvar Juanpere
Olivé

Sant Tomàs, 60 - Tel. 977 34 29 85 • 43201 REUS
Plaça de les Províncies, 1 • 43840 SALOU
C. Jaume I, 8 • 43380 VILAPLANA
Tel. mòbil 667 273 477
alvarjuanpereolive@hotmail.com

DE CINEMA

a favor dels Estats Units. Mostraren, al televisor de cada llar nord-americana, la cruesa de la guerra i l'aparença que ells eren els agressors del conflicte i atacaven un poble més endarrerit i empobrit. Tot i que no els faltava la raó, la realitat era més complexa i Vietnam només era una altra peça en el joc de la Guerra Freda. La Unió Soviètica i també la Xina no dubtaren a ajudar els vietnamites d'Ho Chi Minh.

D'ençà d'aquella experiència, els diversos governs del món, i els nord-americans en especial, han après que cal controlar els mitjans per així controlar l'opinió pública com vàrem veure, per exemple, a l'Iraq i el fals *casus belli* de les armes de destrucció massiva.

El tríptic d'Oliver Stone quedava completat amb **El cel i la Terra** (1993), segurament la més fluixa de totes i un fracàs de recaptació. Una llàstima, perquè en aquesta ocasió se centrava en una protagonista vietnamita i de com pateix la violència de tots els bàndols. I és que, finalment, és el poble el que pateix els estralls d'una guerra i, encara més, les dones. Però en aquest cas, Stone no va estar igual de brillant que en altres ocasions, però sempre està bé fer-ne un visionat.

I és que les xifres amaguen tots els sofriments que hi ha en un conflicte armat. Si els Estats Units aportaven l'armament modern, els vietnamites hi contraposaven les vides humanes. Cap dels dos van tenir reticències a prendre-les o donar-les, de manera voluntària o obligada. Les víctimes es comptaren per centenars de milers i la barbàrie encara ens ve al cap amb imatges inenarrables.

La guerra acabava, almenys pels nord-americans, amb el Tractat de París del 1972. Nixon havia endegat una campanya de bombardejos massiva i de nou les parts s'asseien a negociar. Si bé els nord-americans deien que els atacs

aeris havien estat claus, els vietnamites s'asseien sense canvis substancials a la seva posició d'anys. I així va ser. El tractat donava via lliure a la retirada dels Estats Units amb suposats honors, però deixava els aliats del sud, abandonats. Enrere deixaven uns 60.000 morts.

El resultat d'aquell tractat fou que el nord s'imposaria poc després, unificant tot el país, sota la bandera vermella d'estrella groga. El sud, sense els Estats Units, no era res per si sol. El món veia com aquella nació del sud-est asiàtic havia triomfat sobre la superpotència, per a sorpresa de tothom.

Fou un fet traumàtic i la prova són les nombroses pel·lícules sobre Vietnam que encara no hem mencionat. Tot un subgènere que inclou títols de la categoria d'**Apocalypse Now** (1979), **La Colina de la Hamburguesa** (1987), **El caçador** (1978), **Good Morning, Vietnam** (1987) o **Cors de ferro** (1989), que ens tornen a portar a la deshumanització total de la guerra i als traumes creats, no només als individus sinó a tota una societat. I encara ens en falten moltes més que toquen aquell conflicte, directament o indirectament, i que ens proporcionaran una visió d'aquella guerra, tot i que des del punt de vista nord-americà, és clar.

Si bé van haver de fer una catarsi com a societat, els nord-americans van sobreviure. La següent parada de la Guerra Freda ens portarà a l'Afganistan, on alguns historiadors no dubten a situar la fi de l'imperi soviètic. Però això és una altra història.

EXCAVACIONS I TRANSPORTS
MIRALLES
SALVADÓ - MARINÉ, S.L.
Horts d'en Serra
Partida la Boella, Polígon 6, n.130
Tels. 977 816 489 - 665 562 648
43365 - **ALFORJA**
mirallesalforja@salvadamarine.com

Cal Còbit
CASA RURAL - VILAPLANA
Carrer Major, 30 - Tel. 693 058 936
info@calcobit.com - www.calcobit.com

FARMÀCIA
M. TERESA HUGUET VILELLA

Sant Isidre, 7
43380 VILAPLANA
Tel. 977 815 379
thuguet@coft.cat

Les Brases de Ca l'Olla
restaurant
Passeig de la Mussara, 8 - 43380 VILAPLANA
lesbrasesdecalolla@gmail.com
F-Les Brases de ca l'Olla
Tels: 977 782 862 - 661 793 565

C. Casal, 3 - 43380 VILAPLANA (Baix Camp)

■ *Magda Montlleó Llauredó,*
Regidora de Cultura

El dia de Sant Isidre vam fer la segona edició de la Fira. Enguany, en sessió matinal perquè era diumenge.

Han exposat **divuit** parades (**ca-torze** paradistes i **quatre** associacions solidàries o reivindicatives). De les ca-torze parades, la meitat ja hi van parti-cipar l'any passat i l'altra meitat s'hi han incorporat enguany, i de les quatre as-sociacions, dues han repetit i dues han estat noves incorporacions.

Les parades van exposar: joies, bi-juteria, seda pintada, objectes de regal, joguines de fusta, aquarel·les i productes d'alimentació ecològics i de proximitat.

Vam poder comptar amb les As-sociacions: *Mussagats*, que té cura dels gats ferals de Vilaplana, *AFANOC*, que impulsa Posa't la Gorra, pel càncer in-fantil, *la Vall SoStenible*, que treballa per la conservació del territori dels tres po-bles (Maspujols, l'Aleixar i Vilaplana) i la *Plataforma Cívica per la creació del Parc Natural de les Muntanyes de Prades*, per agilitzar el projecte.

Entre tots vam arribar a ser divuit parades, poc més o menys com l'any passat.

Aquest cop, hem tingut una petita representació de Les del Ganxet, que van mostrar com es feien les polseretes de ganxet i n'ensenyaven a fer als inter-ressats.

També l'AMPA de l'Escola Cingle

Roig van poder organitzar el Vermut i el grup de música tradicional, Roseret, ens va amenitzar el migdia amb les se-ves alegres cançons.

Malgrat alguns contratemps ini-cials (manca d'aparcaments i retard en l'arribada de les taules), vam poder anar muntant i solucionant els problemes, amb la bona voluntat de tothom.

Vam tenir una bona jornada de Fira, havent de buscar les ombres dels

arbres, dels tendals i dels para-sols per resguardar-nos del sol que va lluir amb tota la seva intensitat.

La Fira va estar molt animada, amb grans i petits que van poder gaudir de la jornada.

Moltes gràcies a tothom (paradis-tes, associacions, col·laboradors, visi-tants...) per la participació en la 2a Fira de Sant Isidre... i fins a l'any que ve!

■ ■ ■

Memòria de les oblidades

Magda Montlleó Llauredó,

Regidora d'Igualtat

Un dels actes programats per la Regidoria d'Igualtat, ha estat la presentació, a càrrec de la seva autora, la Tecla Martorell, del llibre *Memòria de les oblidades*.

La primera edició d'aquest llibre és del novembre del 2017, i ja va per la tercera edició, que és del gener del 2020.

L'autora ens va explicar que, fent una ruta per conèixer espais de Tarragona, va visitar el Convent de Les Oblates i es va assabentar, llavors, que el Convent havia estat presó de dones des del 1939 fins a finals del 1941.

Commoguda per aquest fet, va fer gestions per aconseguir els sumaris de totes les dones que hi havien estat empresonades. Amb la informació que va extreure de tots aquests documents, va escriure el llibre *Memòria de les Oblidades*, que en forma de monòlegs, dona veu a la Maria, l'Anita, la Dolores, la Teodora i l'Elisa. El llibre és primet, trenta-tres pàgines, però no en calen més per copsar la vida de cada dona.

Memòria de les Oblidades es va estrenar al teatre Metropol de Tarragona, al novembre de l'any 2017, dins dels actes en record del President Companys. A partir del 2018, la Rosa Andreu fa la reestrena i encara, avui, l'està representant.

Cal també esmentar que el grup tarragoní *Imperfecta Cía dansa contemporània*, ha donat vida al llibre i que la productora valenca Dans PXL, porta la distribució del curt que s'ha fet, que està

obtenint gran quantitat de premis.

El règim franquista, un cop acabada la guerra, inicia una etapa de repressió entre els considerats contraris. Milers de persones van haver de marxar a l'exili i els que es van quedar, van patir el control, la humiliació, judicis sense cap mena de garantia, deportacions, empresonaments i morts.

Les dones que per la seva manera de fer denotaven una mínima sospita de dissidència, podien ser acusades sense

cap motiu de pes, per escarmentar i atemorir la població, essent deportades lluny de la seva família i de la seva terra de procedència.

Aquests fets posen de manifest el poc valor de la vida i més encara el poc valor de la vida de les dones.

Gràcies, Tecla per destapar aquesta etapa tan sòrdida, que va passar a tocar de casa i que hauria quedat en l'oblit com tantes altres coses.

■ ■ ■

**Grup de teatre
de Vilaplana**

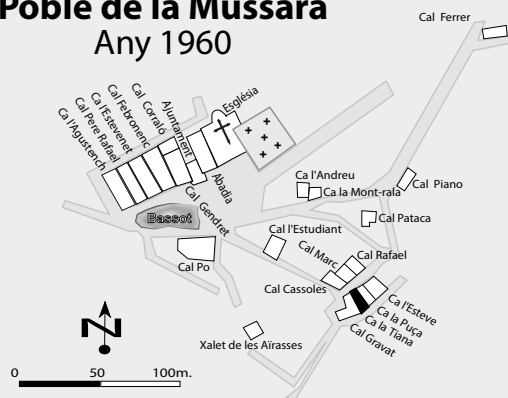

MASOS I CASES DEL TERME DE LA MUSSARA

■ *Joan Serra Ferré*

Poble de la Mussara Any 1960

CA LA TIANA

ALTRES NOMS:

També coneguda com cal Tià o ca la Cargolina.

SITUACIÓ

Ca la Tiana formava part del grup de cases conegut, en els registres, com la Promontòria, junt amb cal Gravat, ca la Puça i ca l'Esteve. Ca la Tiana era mitgera entre cal Gravat i ca la Puça. Totes entraven per un replà, a tocar del Cingle, des d'on arrencava el camí de les Grasses i el de les Campanilles, que baixen cap a Vilaplana.

Justament, darrere d'aquest grup de cases, en segona línia i separades per un carrer, hi havia cal Cassoles, cal Marc i cal Rafel, orientades com les primeres. És a dir, que les façanes donaven a les darreres de les cases de la Promontòria.

ESTAT I HISTÒRIA DE LA CASA

Com la resta de cases del poble està totalment enrunada. Segons fotografies antigues, la casa constava de planta baixa més un pis superior. Al darrere hi tenia adossat un pati anomenat Cal Tuno. Tot i que segurament tenia molts més anys, la primera referència de la casa és de 1891, data de defunció de Magdalena Masdén Pàmies (Registre Civil).

PROCÉS D'ABANDÓ

Segons A. Manent (2003), els informadors del seu estudi no recordaven haver-hi vist viure-hi mai ningú. Gràcies al Registre Civil se sap que, el 1899, Carolina Juanpere Masdén, de ca la Tiana, es casà amb Isidre Camafort. Després d'aquesta data no hi ha cap més referència de la casa.

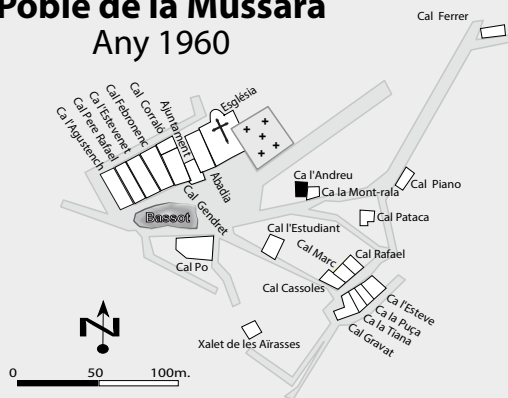
Segons el Registre Fiscal de 1920, la casa era propietat de Sebastià Juanpere Ferré, que hi morí el 1897.

Marcel·lí Guasch i Guasch (1915-1930)

Josep Aymamí, Pep Secano (anys 60-70)

CA L'ANDREU

SITUACIÓ

La casa tenia paret mitgera amb ca la Mont-rala. Toca al camí de les Tosques i per la part del darrere hi passa la carretera que uneix la Mussara amb la T-704.

ESTAT I HISTÒRIA DE LA CASA

Com la resta de cases del poble, està totalment enrunada. Segons fotografies antigues, la casa constava de planta baixa més un pis superior. Tot i que segurament tenia molts més anys, la primera referència de la casa data de 1895 quan es casà Andreu Robert Juanpere amb Maria Abelló Juanpere (Registre Civil).

PROCÉS D'ABANDÓ

Segons A. Manent (2003), la casa quedà totalment abandonada el 1942, quan la família de Pere Vallverdú Cavallé (Pere Naio) anaren a viure a ca l'Esteve. Posteriorment, marxaren cap al Mas de Mariné, a Vilaplana. La família estava formada de cinc membres.

Tot i això, segons el Registre Civil, el 1944 hi morí Maria Abelló Robert i el 1952 es casà la filla d'aquesta, Carme Robert Abelló.

NAIXEMENTS

Any Sexe Nom de la criatura

1896	H	Andreu	Robert	Abelló
1898	D	Maria	Robert	Abelló
1902	H	Ciril	Robert	Abelló
1905	D	Pilar	Robert	Abelló
1907	H	Isidre	Robert	Abelló
1910	H	Joan	Robert	Abelló
1914	D	Carme	Robert	Abelló
1918	H	Lluís	Robert	Abelló

Font. Registre Civil de la Mussara, Ajuntament de Vilaplana
Elaborat: Joan Serra Ferré (2015)

LA FRESCA

Dibuixem

LA CALOR

P3

■ ABRIL

■ ANIOL

■ JANA

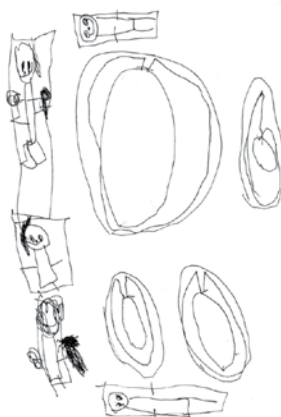

■ MIQUÉL

P4

■ BLAI

■ ETNA

■ LLUC

■ MARTÍ

P5

■ GUIM

■ INÉS

■ NUA

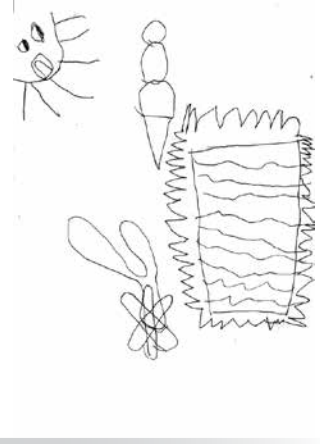

■ SAMUEL

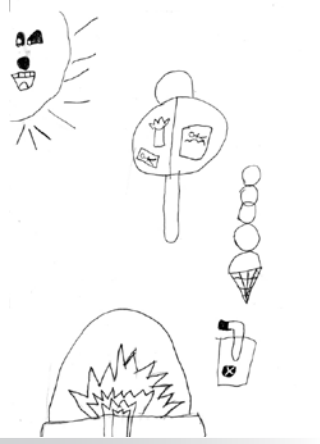
1r

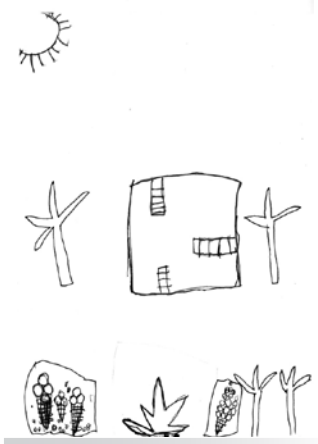
■ ARLET

■ BERTA

■ BRUNA

■ YU'A

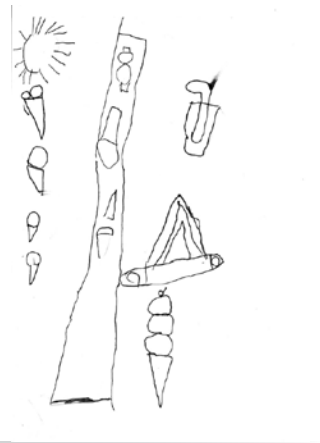
2n

■ ADAM

■ ÀGER

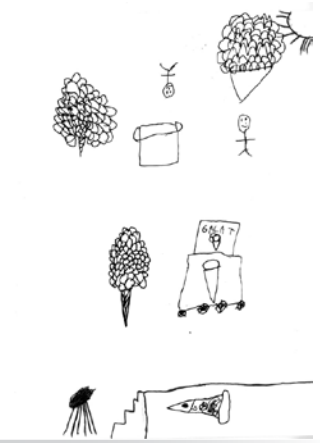
■ JOFRE

■ JÚLIA

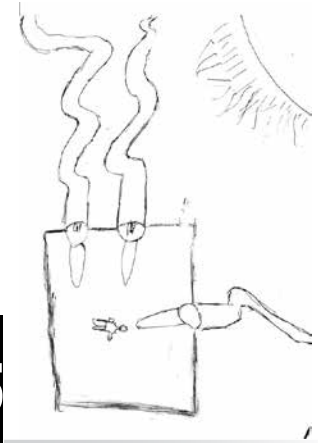
■ ONA

■ ROC

■ TIAN

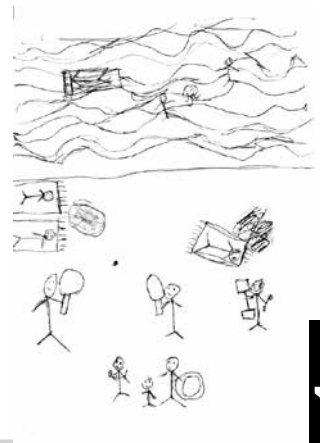

■ MAKSIM

3r

■ PEP

■ RAI

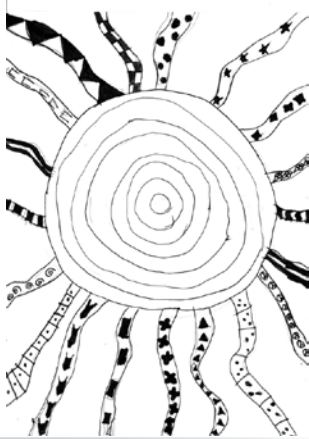

■ EÇKWE

■ IRIS

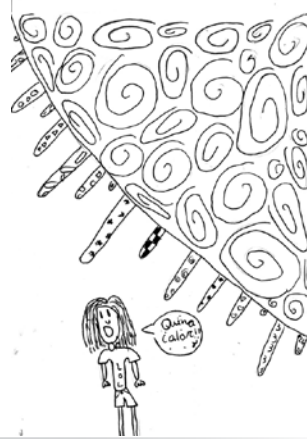
4t

■ LAIA

■ MARC

■ SORAYA

■ ARLET

■ ARUN

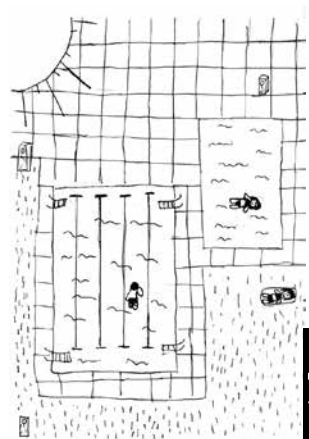
■ ELNA

■ JOSEP

■ MARÇAL

■ PAULA

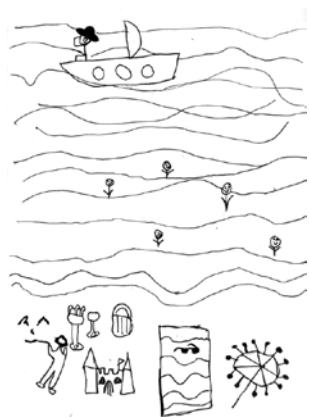
■ ALÈXIA

■ ISONA

■ LEO

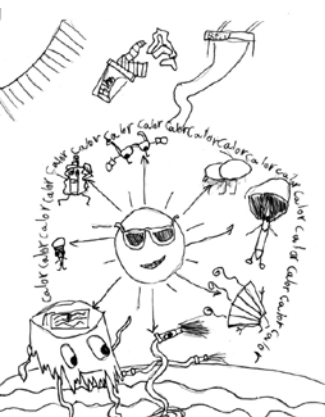
■ MICHAELA

■ MOHAMED

■ NIL

■ ROC

Isidro: L'home que em va ensenyar a "huir" de missa

■ *Pep Mestre Anguera*

“**M**ossan Isidro” no deixava indifere-
rent. D'alguna manera ha for-
mat part de la nostra vida i, per a bé o
per a mal, la instrucció que vam rebre
quan érem petits i parlo de l'escola, de
l'església i la repressió del moment, ens
el va colar, potser sense voler, entre les
“caniques” i els primers enamoraments.

Tampoc passava desapercebuda
tan prominent presència, amb aquella
indumentària negra, sobreabundant i
ampul·losa, que mai sabrem què amaga-
va. Ni el seu posat servil cap a l'autori-
tat, a qui potser devia alguna cosa. Ni
aquell català tan perfecte, desconegut
aleshores per tots naltros, quan enca-
ra traduïem els títols de les cançons de
l'anglès al castellà.

Eren temps de fer coses d'amagat,
de pors, de pecats, de festes de precep-
te i de “destape”.

Els que vam ser escolans seus ara
pagàriem per reviure de nou aquella
etapa! I, mal m'està el dir-ho, però tant
la litúrgia de les celebracions religioses
com l'entorn que feia sustentar tot el
dispositiu eclesial, han generat un nom-
bre gairebé infinit de records i anècdo-
tes dignes de ser esmentades.

Vam arribar a ser dotze escolans i
ens repartíem les tasques de la missa i
les “professons” al mateix ritme que els
diners dels casaments i batejos, però
quan vaig descobrir que n'hi havia que
ribotaven els ingressos de passar el Full
dominical per les cases, ja va ser massa
tard! I que bones que eren les hòsties i

el vi de missa!!! Molt més que la mona
de Pasqua o la barra de torrons de Nadal
que s'entestava a fer-nos per premiar
la nostra servitud! En aquelles visites a
l'Abadia al mateix temps que descobrí-
em el racó del vi ranci i de la mistela,
vam poder comprovar que fumava (ell
deia que el paquet de *Ducados* que ens
feia anar a comprar a cal Teodoro era
per si venia algú...) Sempre amanit amb
aquell “Neeeeeeens, no toqueu res!” de
la Senyora Elisa. Però la nostra grada-
ció/consagració va esdevenir en unes
minicolònies que es va entestar a fer a
Puigcerver! No tenim prou espai aquí
per descriure la quantitat d'anècdotes,
vivències i experiències, en general, que
estic segur que ell mai hauria previst!

Sempre he tingut un record molt
especial quan fèiem d'apòstols per Set-
mana Santa: veure com et rentava els
peus (que ja portaves nets de casa!) es-
devenia un bany d'ego perquè experi-
mentava una mica allò del món al revés...

D'ell també vaig descobrir què era
escriure i llegir en català: Mentre a missa
cantàvem “*alaluya*” i al missalet hi posa-
va al·leluia ell pronunciava amb veu de
baríton un “*al--la--luia*” tan marcat que
acabava geminant les dues eles de la pa-
raula!

Però la seva part més vistosa no
era res de tot això. Heu de saber que
mai va acabar de trobar el ritme adequat
de les “professons”: sempre li semblava
que havia d'agilitzar-la amb un “seguidet,
seguidet!” o frenar-la amb un “a poc a
poc!” que feia pujar i baixar l'escolà de
torn, des del seu lloc al tàlem fins als
cirials del capdavant, sense assolir mai
l'equilibri idoni!

Quan a l'escola ens tocava “*reli-
gión*” o quan anàvem a “*doctrina*”, en un
(de ben segur!) intent de portar-nos pel
camí, d'allò que ell anomenava ser un
bon cristià, només en recordo aquelles
històries que explicava del nen que es-
tava en pecat mortal a punt de morir!
Quina angossa! O de les angúnies de
seure segon o tercer (el primer sempre
estava reservat!) al banc dels cantaires,
quan fèiem “*doctrina*”, en funció de si et
sabies més o menys les virtuts teològals
o els manaments de la llei de Déu.

No obstant, tots tindreu present la
seva imatge, assegut presidint la missa,
examinant per sobre de les ulleres tot el
que passava a baix als bancs i fent aquell
moviment amb les mans juntes i fent gi-
rar els dits polzes entre ells. O quan, fi-
nalment va aconseguir treure's el carnet
de conduir després d'innombrables in-
tents, intentava que el Seat 850 (que va
acabar cremant) li fes una mica de cas...

En qualsevol cas, estic segur que
tots d'alguna manera l'hem acabat re-
cordant quan ens hem assabentat de la
seva mort. Suposo que ell també repre-
sentava una mica la *seqüela* d'una èpo-
ca, el producte d'un temps amb moltes
ombres, mancances i errors. Jo no li puc
pas agrair gaire cosa més que el fet que
em posés de tercer nom el del patró
de la pagesia. Només (i fent cas al títol
d'aquest article) i permeteu-me la lli-
cència, agençada amb calçador: Si algu-
na cosa va aconseguir que aprenguéss
va ser que en lloc d'oïr missa em fes “*huir*”
(Ups: castellanisme!) de missa!

■ ■ ■

BENZINERA*AUTORENTAT

CARBURANTS VILAPLANA

DISTRIBUCIÓ A DOMICILI DE GASOILS

Comandes: 977 328 417

Tot tipus d'articles pel seu vehicle - Obert 24 h

Festa de la primavera

■ Grup de Jovens

El diumenge dia 22 de maig d'aquest any, el Grup de Jovens vam fer la Festa de la Primavera que feia tants anys que enyoràvem, amb una fideuà com a protagonista del dia, acompanyada d'amanida, pica-pica, begudes i gelats. Aquest dia no va ser una celebració d'una festa com qualsevol altra, va ser una recuperació d'una tradició típica del poble. Enguany es va batre el rècord d'assistents, vam ser aproximadament unes 200 persones!

Volem agrair a totes les persones, que amb la mateixa il·lusió que nosaltres, van participar en aquest dia i que van venir al Bosc de l'olla a dinar, tot i el dia calorós que va fer.

Era el primer any que el nou relleu del Grup de Jovens organitzàvem i realitzàvem aquesta festa, la qual cosa va significar el doble d'esforç i de feina. Gràcies a la paciència i la traça per la cuina del Marc, el Pimpom i l'Anouar que van estar des de primera hora del matí treballant, vam poder disfrutar d'una fideuà boníssima. També vam voler innovar amb certes coses, com una vinagreta com acompanyament de l'amanida i també servei de barra pel nostre compte.

Estem molt orgullosos del grup que hem format i dels nous integrants que ens han ajudat i han estat disposats a confiar en nosaltres en tot moment, dei-

xant de banda els prejudicis que sempre ens han marcat. Ha sigut un principi molt satisfactori que ens ha impulsat a creure en nosaltres mateixos i veiem que podem aconseguir tot el que ens proposem. Ha sigut un clar exemple de superació i de cohesió de grup. Aquesta sensació s'ha pogut traslladar a la resta d'assistents, i així va provocar un ambient de poble gratificant.

Tal com hem dit abans, aquest any vam provar coses noves, una d'elles va ser el Torneig de Futbolí, molt ben acollit pels participants i pel públic, ja que es van inscriure 16 parelles. Volem donar un cop més l'enhorabona als guanyadors, l'Adrià Garrido i el Xavier Serra-mià que podran disfrutar d'un dinar a Ca la Peirona.

Volem agrair la paciència de tots els assistents, ja que en ser el primer any hi ha aspectes que no van sortir del tot com esperàvem, tot i que al final vam poder arribar a una solució de manera ràpida i efectiva. Finalment, volem

agrair a l'ajuntament que ens deixessin tot el material necessari per dur a terme l'acte. Esperem que es pugui continuar celebrant molts més anys i cada cop millor.

Visca l'ambient de poble! Deixem enrere els prejudicis, valorem l'esforç i les diferents maneres de fer.

Us esperem l'any que ve!

Ja ens podeu seguir al nou canal de Telegram del Grup de Jovens per no perdre-us cap acte: @jovensvilaplana

■ ■ ■

Dietètiques Cabré, C.B.

p
eso
forma

ALIMENTS NATURALS I DE RÈGIM
HERBORISTERIA
CONSULTA NATURISTA

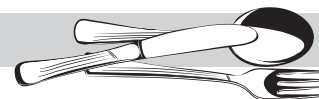
C/ dels Jurats, 19 - 43205 REUS
Tel. 977 31 52 55

FORN DE PA I PASTISSERIA

Llauradó

PA CUIT AMB LLENYA

Avda. Dr. Vilaseca 10 Avda. Joaquim Mir 11
Tel. 31 54 52 Tel. 81 50 04
REUS L'ALEIXAR

Receptes de les àvies de Vilaplana

Costelles de porc amb verdures

■ *Núria Pujals Cabré*

Aquesta recepta ens la fa arribar la Mercè Vilanova, néta de la Juanita Huguet Ferré, la Juanita Olla. És una recepta que sovint feia la seva àvia.

Ingredients: (per 4 persones)

- 500 grams de costella de porc
- 4 Patates mitjanes tallades a trossets
- 1 Ceba tallada a làmines
- 4 Alls sencers, sense pelar
- Pèsols, carxofes o rovellons segons el temps
- Vi blanc
- Oli d'oliva
- Llorer
- Canyella picada
- Sal i pebre

Preparació:

Salpebrem la costella i la posem al foc amb poqueta aigua, uns trenta minuts, primer a foc fort i després mig. Després, hi afegim un raig d'oli, un raig de vi blanc, ceba, alls, una fulla de llorer i un pols de canyella picada. Quan fa un ratet que bull, s'hi tiren patates tallades a trossets i pèsols, carxofes o rovellons segons el temps, es deixa coure durant trenta minuts més.

Esperem que us agradi!

EL PULSÒMETRE

■ *La Redacció*

B
A
I
X
A

La Marina Rossell... Concert per recordar a Georges Moustaki?

Les expectatives que s'havien creat amb la contractació de la Marina Rossell se n'han anat en orris després de comprovar que el que esperàvem que havia de ser d'alguna manera un revival del concert del Georges Moustaki, va ser poca cosa més que una representació del seu repertori particular. Si a aquest fet li afegim que al primer concert va cantar una cançó just per poder cobrar, l'operació i el resultat de tot plegat ha estat força galdós...

P
U
J
A

Les corredores vilaplanenques, en la Cursa de les Dones de Cambrils, van ser Campiones!

El dia 12 de juny, a Cambrils es va fer la Cursa de les Dones i unes quantes vilaplanenques hi van participar.

La Jèssica Bonet va quedar en Segona posició, en la categoria General.

L'Equip de l'Ingrid, format per la Clàudia Vilanova, l'Aina Juanpere, la Mireia Ferré, la Laura Mestre, l'Aida Pitarch, la Marta Sevilla, la Vanessa Aymamí i l'Ingrid Braña, va quedar en primera posició, en la categoria d'Equips. Va ser una experiència única de superació personal i un dia carregat d'emocions, d'alegries i de companyerisme.

L'enhorabona, xiques!!!

■ *Maria
Teresa
Llaunadó
Anguera*

Receptes fàcils per l'estiu

Ja som a l'estiu altre cop, amb poques ganes d'entrar a la cuina durant aquest període. Com que el juliol i l'agost, són mesos amb més disbauxa d'horraris, us proposo preparar uns plats que porten poca feina i que són de bon fer.

“SALPICÓN” SALPICÓ DE POP I MUSCLOS PICANTS

N'hi ha de maneres molt variades, però per a mi, aquest és el que prefereixo.

Potser n'hauríem de dir Esquitxat de pop, però, vaja, no vindrà d'això.

Ingredients (per 4 persones):

- Pota de pop, sencera o trossejada, d'aproximadament uns 300 g (podeu tenir-la congelada o fresca, de la que venen envasada al buit)
- 1 llauna de musclos picants (si no us agrada el picant, podeu agafar-los naturals o en escabetx, això sempre al gust del consumidor)
- ¼ de pebrot vermell i ¼ de verd o italià (com que el pebrot va a gustos, trieu el que més us agradi)
- 1 Ceba mitjana (blanca o de Figueres)
- 1 tomàquet d'amanir (feu servir la varietat que vulgueu, però que estigui dur)

- Uns 30 cl d'oli d'oliva verge extra, vinagre al gust, sal per amanir i una miqueta de pebre blanc.

Opcional: un enciam tallat a tiretes primes

En cas que feu servir musclos al natural, hi podeu posar una miqueta de pebre vermell picant, i si no voleu que piqui, poseu-hi només pebre vermell dolç.

Preparació:

Talleu tots el vegetals a daus petits i la pota de pop a rodelles. Ho poseu dins d'un bol, amb els musclos, ho remeneu ben remenat i ho tasteu-ho i segons el que us digui el vostre paladar, hi podeu afegir més oli, sal i o vinagre. Us he de dir que jo, si ho faig amb musclos picants no hi afegeixo res de res.

Per cert ho podeu menjar al moment o deixar-ho preparat a la nevera. Si ho deixeu a la nevera, no hi poseu el vinagre fins al moment de servir (en cas que n'hi vulgueu), sempre queda més cruixent.

Llavors, ja només cal emplatar, posant la base d'enciam i pel damunt l'Esquitxat o Salpicó. Podeu acompanyar-ho d'uns bastonets de pa.

I una altra recepta molt fàcil, però que requereix una mica més de temps...

PATATES AMB CAMISA I OU MOLLET

Hem d'aprofitar que és temps de patates noves, ja sé que ara n'hi ha gairebé tot l'any, però jo vull dir de les de casa, i uns ous de gallines felices o no tant. Aquest, és un plat molt fresquet que es pot deixar mig fet i després, cadascú se'l va acabant de fer.

Ingredients:

- 2 patates mitjanes per persona
- 1 ou per persona + 1 més per fer la maionesa
- Oli d'oliva
- Sal
- Julivert
- 1 gra d'all

Preparació:

Netegem molt bé les patates sota l'aigua, i reservem. Posarem aigua a bullir en una

olla tenint en compte la quantitat de patates que vulguem bullir. Quan l'aigua arrenqui el bull, hi posarem les patates i les deixarem bullir uns 20', punxem amb un escuradents per saber si ja són toves i si no, les deixem una mica més. Les traiem del foc i les deixem refredar.

Mentre bullen les patates, podem fer la maionesa. Si ho feu amb el braç elèctric, és molt fàcil. Dins del pot del braç elèctric, i tot a la mateixa temperatura, hi posem l'ou, la sal, el gra d'all ben pelat i uns 200-250 cl d'oli. Amb el braç de la batedora dins, i sense moure'l, anem veient com des del fons es va espessint i pujant la maionesa. No tingueu pressa, es fa sola.

I ja només ens queda fer els ous mollets. És qüestió de posar aigua a bullir i quan bulli, agafem una cullera i hi anem posant els ous dins. Només els hem de deixar bullir 5-6 minuts (la clara es courà, però el rovell us quedara cru). De fet, si no us agradessin així, els deixeu 9-10 minuts i els tindreu ben bullits.

Esperem que es refredin els ous i ja ho podem preparar. Posem les patates, tallades a rodelles, en una safata i hi posem una mica de maionesa pel damunt. Pelem els ous amb cura, perquè la clara es crua i ho servim a taula. Cadascú se servirà i es podrà fer el seu plat a mida,

En un pim pam ja teniu fetes dues receptes ben fàcils!
Bon estiu i a gaudir!!

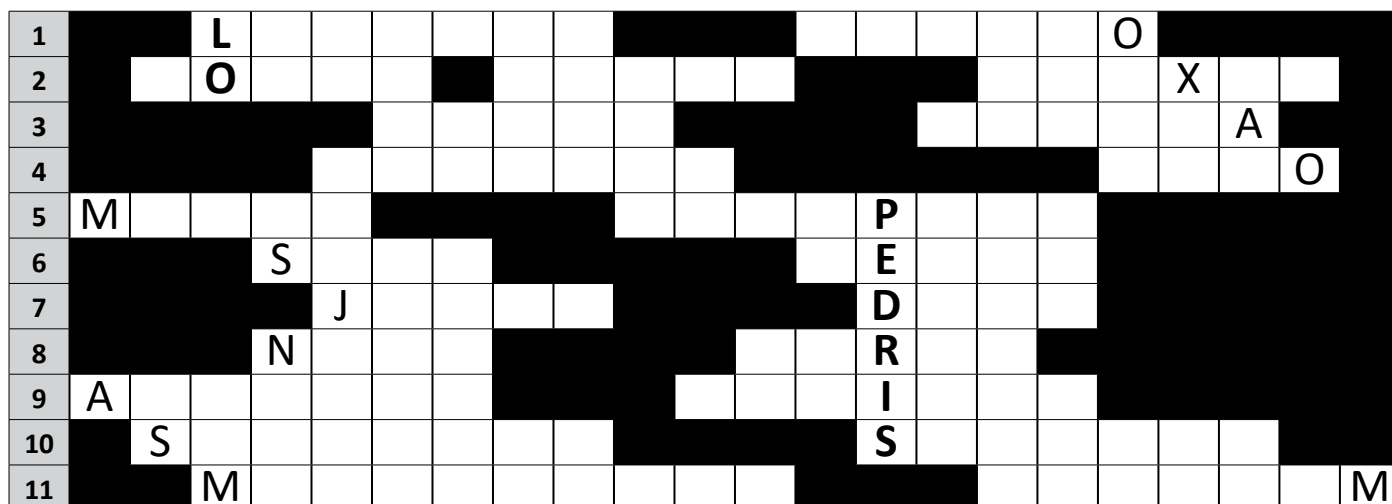
■ *F. Mariné Tost*

Més entrevistes a *LO PEDRÍS*

Hem seguit remenant entre totes les entrevistes de **Lo Pedrís** per a trobar més coses interessants que van dir en el seu moment unes quantes persones del poble.

Heu d'endevinar qui són.

En algunes també hem canviat el seu cognom pel renom amb el qual tothom les coneix.

- 1.- "Tenia 12 anys quan vaig començar a fer de barber. Era l'any 1958 i encara anava al col·legi. La primera barberia on vaig treballar va ser on ara hi ha la Caixa Rural. Era a Cal Jaumet del Cafè. A Vilaplana hi havia 4 o 5 barberies. En aquell temps la gent no s'afaitava a casa. També venien forasters, baixaven gent de la Mussara i soldats dels Castillejos".
- 2.- "Al camp hi havia ceps i era d'una tieta meva de les Borges. Uns quants nois li van demanar que els hi deixés fer un camp de futbol. Després de treballar, sortien al vespre amb una aixada i una vagoneta que van treure de la pedrera i van fer realitat el seu somni. Van inaugurar el camp de futbol amb una gran festa, amb orquestra i tot. Era abans de la guerra del 36".
- 3.- "He fet moltes coses a la vida: donar injeccions, cobrar lletres, vacunar gallines, vendre peix, fer guants... També teníem una mena de fonda. Venien a menjar els civils, els cavadors i, a la Festa Major, els músics. També vaig vendre els bitllets de l'autobús. Posava la taula a l'entrada i, si feia molta calor, a la vorera del carrer".
- 4.- "Quan em vaig casar vaig marxar de Vilaplana per anar a viure a Guinea. Tinc moltes anècdotes d'aquella època: el meu fill va arribar a tenir un cocodril petit, un cervatí i un mico com a animals de companyia per jugar. I vaig tenir el "Floquet de Neu" als braços quan era un cadell, abans que el compressin per al Zoo de Barcelona".
- 5.- "A casa, abans de la guerra, teníem algunes arnes antigues i les cuidava el meu germà Salvador. Però al veure la gran afeció que jo

hi tenia i que les picades d'abella em feien poca reacció, vaig començar a cuidar-les jo. Així em vaig convertir en apicultor. Les arnes abans eren fetes de canya trenada com un cistell. Amb les modernes és més senzill treure la mel".

- 6.- "Des de sempre vaig tenir claríssim que volia ser pintora. Tot i compartir l'estudi, la pintura del meu pare i la meva són molt diferents. Jo sempre vaig veure roses, moltes roses a l'estudi, però no em va passar mai pel cap pintar-ne una. La pintura del meu pare es basava en l'impressionisme i la meva té com a base el cubisme".
- 7.- "Vaig anar 7 o 8 anys amb un cavall del Pep Pigat al bosc a treure fusta o amb el Rabato al bast (que vol dir tragar avellanes, carbó, feixos de pastisser, etc.) El meu pare va anar tota la vida al bosc a fer feixos i el meu germà Josep i jo també hi anàvem. El pagès és la persona més ruc que hi ha sota la capa del sol, perquè sempre confia en l'any que ve! Sempre li sentiràs dir: potser l'any que ve ...".
- 8.- "Venia el setembre a plegar avellanes quan tenia 17 anys, i m'hi quedava fins a la Festa Major. Jo del meu poble n'estava tan escabotjada que quan vaig conèixer l'ambient de Vilaplana només volia quedar-m'hi. El que feia més eren senalles, però amb la palma també es poden fer bufafocs, sàries per als animals, senallons per anar a comprar, etc... I de matalassos també n'he fet molts per tot arreu".
- 9.- "Vaig néixer a Andalusia, vaig fer la mili als Castillejos i la primera vegada que vaig baixar a Vilaplana va ser a comprar tabac. Quan vaig acabar la mili em vaig quedar a treballar al

poble i m'hi vaig casar. L'any 1973 vaig anar a Reus a treballar a les Bodegues Simó i era l'encarregat de fer el vermut. Però al final he tornat a Vilaplana a fer de pagès".

- 10.- "He tocat moltes tecles. De molt jove vaig fer de pastor. Després anava al jornal i a tallar pins. També vaig fer de cambrer a Reus i vaig començar a treballar de pintor de parets. Llavors vaig obrir la Bodega. Les coses que m'agraden més són la música, la pintura i el ball, però també sóc un enamorat de la terra. Faig vi des de l'any 91 i cada any embotello un centenar d'ampolles de Terra Santa, el meu tros".
- 11.- "L'escola era una sala de ca la Pepita Júlia. Hi anàvem noies soles. Tot era en castellà i cada vegada que parlàvem en català ens feien pagar cinc cèntims! I després del col·legi anàvem totes a cosir. Quan vaig posar-me a la carnisseria jo tenia 35 anys i hi vaig estar molt bé fins que em vaig jubilar. Matàvem el be que ens pujaven de Reus i l'engreixàvem a casa".

• •

Abans de mirar les solucions, us donarem una altra pista: les entrevistes senceres les podeu trobar als números 4, 5, 6, 20, 25, 28, 32, 54, 55, 56 i 73 de *Lo Pedrís*.

També les podeu consultar a la pàgina web.

■ ■ ■

AGRÍCOLA
I SECCIÓ DE CRÈDIT
VILAPLANA, S.C.C.L.

Els moixons del terme

Cadenera

(*Carduelis carduelis*)

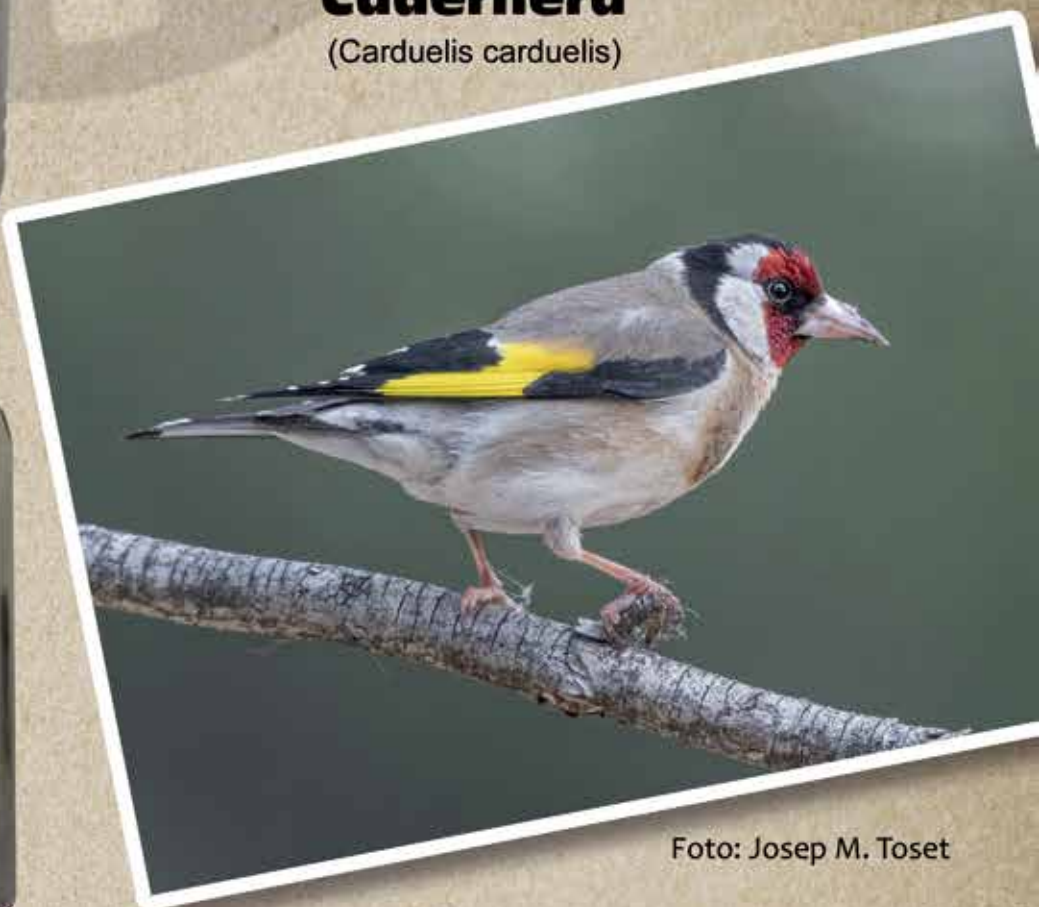

Foto: Josep M. Tuset

Amb el suport de la
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Amb la col·laboració de la
Diputació Tarragona

**AJUNTAMENT
DE VILAPLANA**